

GRAMEX press

Mikko Alatalon

pitkä reissu

Freelancer-tuki

oli pettymys

Haastattelussa

Charlotta Kerbs

Pihlaja

Samuli Putro

Viikatteen
Kalle Virtanen
ja kuvostomolli

1

2021

Intro

Teksti: Riikka Hiltunen, Heikki Jokinen ja Lauri Kaira

YEBOVAH, KUVA: ALL DAY

Kuka kuuluu hiphopissa?

Alkuvuodesta ilmestyi **Inka Rantakallion** ja **Heini Strandin** toimittama kirja *Kuka kuuluu? Kirjoituksia hiphopista ja feminismissistä* (Kosmos), joka koostuu 24 tekijän dialogeista

ja esseistä. Äänessä ovat muun muassa **Yebovah** eli **Rebekka Kuukka**, Sofa-duon **Sonja Kuittinen** ja **Fanni Noroila**, **Kirsikka Ruohonen** eli **Adikia** sekä **Noah Kin**.

Spotify nosti hintoja ja kehittää uutta

Spotify korotti alkuvuodesta Premium-tilauksen kuukausihintaa. Käyttäjää korotukset harmittavat, mutta musiikintekijöiden etujärjestöt toivovat, että korotukset hyödyttävät musiikintekijöitä.

Tammikuussa Spotify kertoi kehittävänsä puheentunnistusteknologiaa, jonka avulla sovellus voi tarjota kuulijalle kulloiseenkin mielentilaan sopivaa musiikkia. Teknologia sai patentin tämän vuoden tammikuussa.

KUVA: © AJVAN KHAIR / DREAMSTIME.COM

Gramex muuttaa

Gramex muuttaa maaliskuun puolivälissä Musiikin Satamaan, osoitteeseen Keilasatama 2 A, 02150 Espoo. Uusi toimitila on Keilaniemien metroaseman vieressä.

Muutto aiheuttaa 12.–30.3 ajoittaisia palvelukatkoksia, muun muassa MyGramex-portaalissa. Tarkempaa tietoa on Gramexin kotisivulla. Gramex pahoittelee tilannetta.

Musiikin Satamaan muuttaa kahdeksan muutakin alan organisaatiota, kuten Teosto, Musiikkituottajat – IFPI Finland, GT Musiikkiluvat ja Music Finland.

Selvityksiä kulttuurialan korona-ahdingosta

Euroopan tekijänoikeusjärjestöjen kattojärjestö Gesacin teettämä tutkimus kertoo, että kulttuuri- ja luovat alat ovat kärsineet toiseksi pahiten koronapandemiasta, heti lentoliikenteen jälkeen.

Musiikkialan liikevaihto on pudonnut jopa 75 prosenttia. Luovat alat kuuluvat Euroopan suurimpiin työllistäjiin ja kulttuurialat työllistävät Suomessakin 135 000 ihmistä.

Suomessa koronan vaikutuksia kartoittivat Kulttuuripoliittikan tutkimuskeskus Cupore ja Taiteen

edistämiskeskus Taike. Huhtikuussa julkaistavan Taiteen ja kulttuurin barometrin ennakkotietojen mukaan musiikin alalla pandemia on vaikuttanut vastaajista 90 prosentin työs-kentelyyn. Joka viides on harkinnut alan vaihtamista.

KUVA: PIRENE

SOFAN SONJA KUITTINEN JA FANNI NOROILA. KUVA: IRIS HEIKKA

G Livelab Tampere palkittiin

Tampereen kaupunki palkitsi G Livelab Tampereen Vuoden kulttuuriteko -palkinnolla helmikuussa. Ehdotuksia palkinnon saajaksi tuli yli 300.

Palkintoa perustellaan entiseen Frenckellin tehtaan pannuhuoneeseen perustetun keikkapaikan musiikillisen linjan monipuolisuudella ja elävöittävällä vaikutuksella. Salin jo aiemminkin palkittu äänentoisto saa kehuja sekkin.

G Livelab Tampereen omistaa Musikkojen liitto.

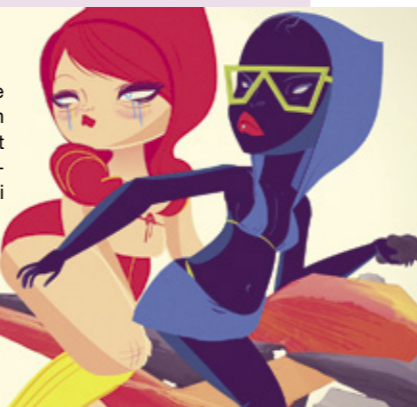
Artistit kelluvalla lavalla

Tulevan kesän festivaaleja työestetään toiveikkaasti, vaikka toteutumisesta ei ole varmuutta. Keskimääräistä paremmat mahdollisuudet lienevät Helsingin Ilosaaren Seasound-tapahtumalla 28.–29. toukokuuta. Sen artistit esiintyvät kelluvalla lavalla ja yleisö voi seurata konsertteja saaren lisäksi veneistä. Esiintyjä ovat muun muassa **Elias Gould**, **Kasmir**, Sofa ja Teflon Brothers.

Studio Killersille Tiktok-hitti

Suomalais-brittiläisen virtuaaliyhtye Studio Killersin seitsemän vuoden takainen kappale *Jenny* on noussut maailmanlaajuisesti hitiksi Tiktok-sovelluksen ansiosta. Kappale kuului viime vuoden lopulla maailman 150 kuunnelluimman kappaleen joukkoon Spotifyssa. Tiktokissa kappale lähti leviämään #ruinourfriendship -haasteen myötä.

KUVA: WARNER MUSIC

Kestävempään musiikkialaan

Alkuvuodesta julkaistun selvityksen myötä käynnistyi KEMUT-hanke. Sen tavoite on edistää ekologisesti kestävä kehitystä erityisesti elävän musiikin kentällä. Hanke rohkaisee musiikin ilmastoystävällisempään tuottamiseen ja kuluttamiseen myös viestinnän ja koulutuksen keinoin.

Hankkeen yhteistyökumppaneita ovat Finland Festivals ry, LiveFin ry, Music Finland ry, Suomen Jazzliitto ry sekä Suomen Sinfoniaorkesterit ry ja se on saanut tukea Musiikin edistämisyhtiöltä (MES).

ELASTINEN, KUVA: EEVAMALJA VIRTANEN

ASA MASA, KUVA: EEVAMALJA VIRTANEN

Hiphop Suomen kartalla

Helmikuun lopussa alkoi Ylen sarja *Mist sä tuut?*, joka kuljettaa katsojaa toimittaja **Juuso "Köpi" Kallion** matkassa ympäri Suomea valottaen kaupunkien hiphop-kulttuuria sekä vanhojen tekijöiden että uusien tulokkaiden avulla. Jokaisessa jaksossa syntyy uusi kappale. Mukana on tekijöitä **Elastisesta Kalle Kinokseen** ja **Tommishockiin**. Sarja julkaistiin Yle Areenassa 26.2.

BLIND CHANNEL, KUVA: MONA SALMINEN / YLE

Blind Channel euroviisuihin

Oululaistaustainen rock-yhtye Blind Channel voitti Uuden musiikin kilpailun ja edustaa Suomea 18.–22.5. Euroviisussa Hollannin Rotterdamissa.

Voitto oli poikkeuksellisen selvä. Blind Channel sai 551 finaali pistettä. Toiseksi tullut Teflon Brothers & **Pandora** saivat 180 pistettä ja kolmanneksi tullut **Ilta** sai 149 pistettä.

Muiden pisteet jakaantuivat näin: **Oskari Ruohonen** 115, **Aksel Kankaanranta** 108, **Danny** 60 ja **Laura Pöldvere** 13 pistettä.

Musiikintutkimusta verkossa

Joulukuussa ilmestyi ensimmäinen Sibelius-Akatemian kansanmusiikin aineryhmän *Satasarvi – Kansanmusiikin tutkimuksen aikakauskirja*. Artikkeleita, katsauksia, puheenvuoroja ja arvosteluita sisältävä lehti ilmestyy vuosittain verkkoversiona ja painettuna kirjana.

Vuodesta 1986 ilmestynyt Suomen etnomusikologisen seuran *Etnomusikologian vuosikirja* avasi artikkelit vuosilta 1986–2020 vapaasti saataville verkkoon. Mukana on kaikkiaan 301 artikkelia.

Pääkirjoitus

LAURI KAIRA
Päätoimittaja

Gramex-korvaukset entistä tärkeämpiä

Tekijänoikeusjärjestö Gramex on jakanut viime vuonna musiikille 19–20 miljoonaa euroa vuodessa. Koronan johdosta teimme viime vuonna myös aikaisempaa ja ylimääräisiä tilityksiä sekä jaoin tukea musiikkialan säätöiden kautta.

Gramex-korvaukset ovat musiikkialalle tärkeitä. Tuoreita lukuja ei vielä ole, mutta aiempien vuosien Global Music Report -julkaisujen mukaan Gramex-korvaukset ovat liki kolmannes Suomen koko äänitealan tuloista.

Yhdessä Musiikin Satamaan.

Kuten tämän lehden lukijat tietävät, Gramex on musiikin tekijänoikeusjärjestö. Sen tehtävänä on kerätä korvauksia ja myöntää lupia musiikin käyttöön sekä edistää musiikkia.

Teemme siis samoja hommia Teoston kanssa. Teosto ja Gramex edustavat kuitenkin eri tahoja. Teosto edustaa säveltäjiä, sovittajia, sanoittajia ja musiikkikustantajia. Gramex edustaa muusikoita, laulajia, kapellimestareita ja äänitteiden tuottajia.

Koska tuplatyötä ei kannata tehdä, perustimme muutama vuosi sitten yhteisen lupakaupan musiikkiluvat.fi. Sieltä saa taustamusiikkiluvat kummankin järjestön puolesta. Se helpottaa lupien hankkimista ja musiikin käyttöä.

Yhteistyö ei jäänyt tähän. Maaliskuun puolivälissä Gramex, Teosto ja Musiikkiluvat muuttavat samaan osoitteeseen, yhdessä kuuden muun musiikkialan organisaation kanssa. Uusi yhteinen toimintila on ristitty Musiikin Satamaksi. Sinne tulee muun muassa musiikin vientiorganisaatio Music Finland.

Gramex tekee töitä sen eteen, että musikit voivat elää työllään ja että musiikkia voi Suomessa tehdä huomennakin. Koska koronan aikana keikkapalkkioita ei juuri tule, tekijänoikeuskorvaukset ovat juuri nyt entistä tärkeämpiä.

KUVA: ANTTINTAMEN

TITTA PIHLAJAMAA

- Taiteilijanimi **Pihlaja**. • Syntynyt vuonna 1994 Tampereella. • Asuu Helsingissä. • Julkaisi viime lokakuussa *Kirjoitettu tähtiin* -debyyttialbuminsa, jolla vierailevat **Yeboyah**, **costee** ja **Adi L Hasla**.
- Pihlaja on aiemmin vierailut muun muassa **Adi L Haslan** *Kevät*-hittikappaleella.

KUVA: JOONAS VIROLAINEN

Pohtiva, suorapuheinen, kupliva

Pihlaja paketoi yhden aikakauden elämästään levyn muotoon.

Teksti JUHANA UNKURI

Debyyttialbuminsa julkaissut **Pihlaja** – oikealta nimeltään **Titta Pihlajamaa** – on Emma Gaalassa ehdolla Vuoden tulokas-kategoriassa. Hän toivoo onnistuvansa pitämään musiikinteon jatkossakin hauskana, vapauttavana ja myös vähän jännittävänä.

Pihlaja julkaisi debyyttialbuminsa viime lokakuussa. *Kirjoitettu tähtiin* -levy on tummanpuhuvan rhythm and bluesin ja pop-musiikin vuoropuhelua. Esteettisesti tyylikkään levyn melodioissa on mollia ja herkkyttä. Tärkeässä roolissa on Pihlajan (s. 1994) luonnonkaunis, heleä ääni.

Pihlaja kertoo olevansa albumistaan ylpeä ja kiitollinen.

”Musiikkibisnes muuttuu koko ajan, joten minulle ei ollut aluksi selvää, tulenko ylipäättään julkaisemaan albumikokonaisuutta. Samalla se oli minulle kuitenkin tietynlainen haave.”

Julkaisun jälkeen hän tatuoi albumin nimen käteensä.

”Halusin tatuoinnin olevan joka päivä muistuttamassa minua siitä, että olen saanut aikaiseksi jotain kivaa ja hienoa. Ja koska olen juuri se klisee-artisti, joka ottaa tuollaisen tatuoinnin”, hän naurahtaa.

Kirjoitettu tähtiin -levy nousi avausviikolla Suomen virallisen albumilistan sijalle 10 ja oli sen jälkeen pitkään top 40:ssä. Albumin sisältämät singlet *Pojat feat. Yeboyah* ja *Picasso feat. costee* nousivat jo aiemmin Spotifyn Top 50 -listalle.

Albumin julkaisua edelsi yli kahden vuoden prosessi. Pihlaja toteaa miettineensä loppuun asti, onko levy varmasti valmis.

”Jossain kohtaa oli vaan pakko laittaa piste ja levy ulos. Oli kiva paketoita yksi aika-kausi elämästäni tällaiseen muotoon, ja siirtyä eteenpäin. Levy kuulostaa juuri siltä, miltä sen tuleekin kuulostaa tässä kohtaa uraani.”

Kirjoitettu tähtiin -levyn tekstit ovat pohittavia, mutta myös suorapuheisia.

”Halusin kirjoittaa myös epämuokavista asioista ja tilanteista. Luonteeltani olen mielestäni huumorintajuinen ja kupliva, ja halusin tämänkin kuuluvan levylläni. Lisäksi tahdoin haastaa perinteisiä sukupuolirooleja.”

Albumi alkaa *Hengitän sisään* -introlla ja päättyy *Hengitän ulos* -outroon. Pihlaja kertoo haluavansa kannustaa niillä kuuntelijaa pysähtymään levyn äärelle.

”Omassa arjessani meditaatio on tärkeä asia. Ajattelin, että alun hengitysraidan avulla on mukava laskeutua ja keskittyä kuuntelukokemukseen. Vastaavasti levyn lopussa voi siirtyä muihin asioihin hengittelemällä ensin hetken.”

Ehdokkuus kevään Emma Gaalan Vuoden tulokas-kategoriassa ilahduttaa Pihlajaa.

Pihlaja sanoo halunneensa haastaa perinteisiä sukupuolirooleja viime lokakuussa julkaistulla esikoisalbumillaan *Kirjoitettu tähtiin*.

”Se oli tosi siisti juttu, en ollut sellaista noteerausta osannut odottaa.”

Uutta suuntaa

Pihlaja julkaisi ensimmäisen singlensä vuonna 2016 ja seuraavana vuonna kolme lisää. Hän tunsikin kuitenkin uran olevan väärillä raiteilla ja halusi uudistua.

”Olin aivan kassalla siitä, millainen artisti haluan olla. Jotenkin en osannut vielä tuoda kunnolla omia fiiliksiä ja keloja biiseihin asti.”

Alkoi ajanjakso, jolloin Pihlaja ei julkaissut musiikkia yli puoleentoista vuoteen.

Tuona aikana hän ja tuottaja **Mikko Koi-vunen** alkoivat rakentaa tulevaa *Kirjoitettu tähtiin* -albumia uudella otteella. Pihlajan mukaan hänen musiikintekoonsa liittyy nykyään oikeanlaista kepeyttä. Hän kokee viime aikoina ymmärtäneensä paremmin mihin suuntaan on artistina menossa.

”Toki tuokin tunne on katoavaista, kun on luova persoona. Mutta ehkä tapahtunut muutos ja kehitys liittyy myös aikuiseksi kasvamiseen ja omasta tekemisestä vastuun ottamiseen.”

Aiemmin Pihlajan musiikin tekeminen lähti usein liikkeelle kitara- tai pianosoinnutuksesta. Nykyisen rnb-tyylisen musiikin myötä lähtökohtana on usein biitti.

”Paljon riippuu kuitenkin myös siitä, kenen kanssa olen milloinkin studiolla. Itselfe mukavimmaksi työskentelytavaksi on hioutunut co-writesessiot, joissa on minun lisäksi yleensä tuottaja sekä topliner, joka tekee erityisesti melodioita. Itse keskityn yleensä eniten sanoihin.”

Hän on tehnyt yhteistyötä useiden biisinkirjoittajien ja tuottajien kanssa.

”Tämä on mielestäni hyvä ratkaisu, koska eri tyyppien kanssa on eri energiat ja jutut.

Välillä teen biisejä yksin kotona pianon ääressä. Se on samalla terapeutista, eikä lopputuloksella tapaa olla silloin edes niin väliä.”

Valintoja musiikin hyväksi

Tampereella varttunut, mutta nykyään Helsingissä asuva Pihlaja on julistanut haluavansa olla **Madonna**: näin hän ilmoitti neljävuotiaana äidilleen. Pihlaja alkoi kuunnella musiikkia enemmän saadessaan ensimmäisellä luokalla oman cd-soittimen.

Pihlaja kuunteli paljon silloista tähti-yhtyettä Gimmeliä ja hänen ensimmäinen keikkamuistonsa on Gimmelin Tampereen Pakkahuoneen keikka. Kuuntelussa oli myös Nylon Beat; Pihlajan eno tapasi antaa tuon duon levyjä hänelle joululahjaksi.

Pihlaja luonnehtii varhaista musiikki-taustaansa perinteiseksi: soittotunteja, laulutunteja, kuoroharrastusta, musiikkilukiota ja muita ”musiikista innostuneen nuoren perusjuttuja”.

Varsinainen kipinä biisinkirjoitukseen syntyi lukiossa. Lukion loppumetreillä hän päätti haluavansa artistiksi.

”Kaikki ympärilläni olevat toivoivat, että menisin yliopistoon. Itse kuitenkin ajattelin niin, että se veisi ihan liikaa kapasiteettia ja

haittaisi musiikkiin keskittymistä. Lukion jälkeen haahuilin Ikaalisissa opiskelemaan rytmimusiikin ammattitutkintoa, jota en tainnut koskaan suorittaa.”

Parin välivuoden jälkeen Pihlaja opiskeli toimintaterapeutiksi musiikinteon ohessa. Nykyään hän ajattelee menneensä opiskelemaan joidenkin ulkoisten paineiden takia.

”En ole tehnyt päivääkään toimintaterapeutin töitä, ja tuskin teen jatkossakaan, vaikka jonain päivänä haluaisinkin lopettaa musiikin tekemisen. Nämä ovat kinkkisiä elämänvalintoja. Yhteiskunnan luomat iluusiot onnellisesta ja hyvästä elämästä sekä helpota tämän tyyllisissä dilemmissä.”

>>>

Lukion loppumetreillä Pihlaja päätti haluavansa artistiksi.

”Omassa arjessani meditaatio on tärkeä asia”, Pihlaja sanoo.

KUVA: TERRI NIEMI

Pihlajan musiikilliset esikuvat ovat lähinnä menestyviä ja kiinnostavia naishahmoja.

KUVA: NELLI RÄIKKÖNEN

>>>

Ura käynnistyi kunnolla, kun hän törmäsi ystävänsä kautta tuolloin vielä aloittelevaan ja nousevaan tuottajaan **Johannes Naukkariseen** eli **Kiroom**.

”Sitä ennen olin kokeillut tehdä biisejä kaikkien Facebookista, Soundcloudista ja Instagramista löytämiäni tuottajien kanssa, joilla vain oli aikaa ja halua kokeilla. Kiron kanssa tekemäni demot päättyivät muutamien käänteiden ja sattumien kautta Sony Musicilla Head of A&R:nä toimivan **Timo Kuoppamäen** korviin. Pian tuon jälkeen allekirjoitimme levytyssopimuksen.”

Sydän ja mielenmaisema esiin

Pihlaja kertoo, että hänen musiikilliset esikuvansa ovat lähinnä menestyviä ja kiinnostavia naishahmoja. Hän on kuunnellut paljon muun muassa **Beyoncea**, **Ellie Gouldingia** ja **Kehlania**.

”Toisaalta esimerkiksi ihan eri boksini Eppu Normaali on mielestäni uskomattoman kova. Olen aina ollut huono kunnolla fanittamaan tai seuraamaan tarkasti ketään. On kuitenkin rutkasti artisteja, joiden taidetta ja uraa kunnioitan ja ihailen. Saatan myös tykättyä tiettyjen artistien yksittäisiin biiseihin.”

Pihlajan suurin toive musiikin ja uran suhteen on se, että hän onnistuu pitämään musiikinteon hauskana, vapauttavana ja vähän jännittävänäkin. Hän uskoo, että juuri tämän myötä muutkin voivat saada hänen musiikistaan jotakin.

”Tietysti minulla on paljon konkreettisiakin tavoitteita, joiden eteen teen töitä päivittäin. Kipinäni pitää kuitenkin lähteä siitä, että itse musiikin tekemisestä ja esiintymisestä nauttii jotenkin superisti. On niin siisti fiilis mennä aamulla studiolle ja miettiä, että tänään voi syntyä paskin tai paras biisini – tai mitä vaan siltä väliltä. Ikinä ei voi tietää.”

Pihlajan mielestä artistius ja biisinkirjoittaminen on konseptina hieman absurdi.

”Omaa sydäntä ja mielenmaisemaa laittaa biiseihin näytille, ja toivoo että joku tykkää niistä ja tulee keikalle. Ja kun välillä mielenmaisemat ovat sellaisia, että itseä jopa vähän hävettää”, hän nauraa.

Pihlajaa on auttanut ajatus siitä, että hän ei ole yhtä kuin biisinsä. ”Voin sanoa niissä mitä vaan haluan, ja olla millainen vaan. Biisit ovat minun taidettani.”

Ulkomailta tuplasti Gramex-korvauksia

Gramexin kehittämä oikeuksienhallintajärjestelmä ja aktiivisuus tuottavat tulosta.

Teksti LAURI KAIRA

Vuonna 2020 saatiin ulkomailta muusikko- ja tuottajakorvauksia yhteensä 818 934 euroa. Se on liki kaksi kertaa enemmän kuin vuonna 2019, jolloin korvauksia tuli 431 088 euroa.

Gramex pystyy uuden Apollo-oikeuksienhallintajärjestelmänsä ansiosta panostamaan aiempaa enemmän soittojen jäljittämiseen ja korvausvaateiden perustelemiseen.

Suurin osa muusikoille

”Korvauksista valtaosa oli muusikkokorvauksia ja niistä pääosa osa koostuu klassisen musiikin esittämisestä”, sanoo johtaja **Tuomas Talonpoika** Gramexin oikeudenhaltijayksiköstä.

Korvauksia tuli tuottajille seitsemästä ja muusikoille peräti 26:sta ulkomaisesta järjestöstä.

”Korvaukset ovat pääosin esityskorvauksia perinteisestä radiokäytöstä, nettiradioista ja julkisesta esittämisestä sekä hyvitysmaksuja”,

Talonpoika kiteyttää. ”Nämä ovat korvauksia useammalta vuodelta.”

”Suuria korvaussummia saatiin muun muassa Saksasta, Yhdysvalloista ja Ranskasta”, sanoo kehityspäällikkö **Kari Niemelä**.

Aikaa vaativaa työtä

Uusi Apollo-järjestelmä tehostaa ja automatisoi rutiiniprosesseja. Se myös vapauttaa työpanosta haastaviin selvittelytehtäviin. Gramex kehitti Apollon yhdessä itävaltalaisen Biconceptsin kanssa ja se on sittemmin

KUVA: LAURI KAIRA

KUVA: MATTI MATIKAINEN

Tuomas Talonpoika (vas.) kertoo Gramexin tulottaneen entistä enemmän korvauksia Suomeen. Kari Niemelä sanoo toiminnan olevan nyt nopeampaa ja kattavampaa.

ostettu moneen muuhunkin tekijänoikeusjärjestöön.

”Korvauksia kerätään aiempaa useammista maista, nopeammin ja myös enemmän”, Niemelä kertoo.

”Korvausten hallinnointijärjestelmä hyödyntää automatiikkaa paremmin ulkomaisten soittotietojen käsittelyssä. Lisäksi ulkomailla soivien äänitteiden tietoja on kerätty ja täydennetty aktiivisesti Gramexin ääniterekisteriin.”

Äänitetietojen ajantasaisuus ja kattavuus ovat ratkaisevan tärkeitä, kun esitetään korvausvaateita ulkomaille. ”Käytännössä jokaisesta kappaleesta on toimitettava taiteilija- ja /tai tuottajatiedot ulkomaiselle tekijänoikeusjärjestölle.”

KALLE VIRTANEN

- Taiteilijanimi **Kaarle Viikate**. • Syntynyt 1975 Kouvolassa.
- 1996 perustetun Viikate-yhtyeen sanoittaja, säveltäjä, kitaristi ja laulaja. • Mukana yhtyeiden Koljosen tiekiista, Kotiteollisuus ja Stam1na levyillä. • Yhteinen levy *Laulu tuohikorteista* (2015) **Marko Haaviston** kanssa.
- Viikatteen muut jäsenet ovat rumpali **Simeoni Viikate** (oikealta nimeltään **Simo Kairistola**), kitaristi **Arvo Viikate** (**Ari Taiminen**) sekä kosketinsoittaja **Ervo Viikate** (**Erkka Koskinen**). • Viikate on julkaissut 13 studioalbumia, ensimmäisenä *Noutajan valssi* (2000) ja uusimpana *Rillumare!* (2020). • Viikatteella on kuusi kultalevyä.

KUVAT: MOISES GARIBAY

Kouvola on my mind

Viikate-yhtyeen laulaja-kitaristi Kaarle Viikatteelle Kouvola merkitsee nuoruuden kotikaupunkia ja henkistä kotia. Kumpuavatko hänen synkät sanoituksensa Suomen masentavimmaksi kaupungiksi mollausta Kouvola?

Teksti VILLE HARTIKAINEN

KUVA: TERH YLIMÄNEN

Viikatteessa soittavat Kalle Virtasen (vas.) lisäksi kosketinsoittaja Ervo Viikate (oikealta nimeltään Erkka Koskinen), rumpali Simeoni Viikate (Simo Kairistola) sekä kitaristi Arvo Viikate (Ari Taiminen).

Kouvostoliitto. Suomen Tšernobyl. Kouvolalla on monia kutsumanimiä. On ylikulikutunneleita ja harmaita tornitaloja. Betonia betonin päällä. Sellaisessa ympäristössä ei ole ihmisen hyvä elää.

Vai onko sittenkin? Niin ainakin **Kaarle Viikate** ajattelee.

”Itselleni sattui sellainen ässäarpa, että synnyin Kouvolaan”, hän kehaisee.

Onko lottovoitto syntyä Kouvolaan?

”Kyllä mä sanon, että se on ainakin kolmen lisänumeron arvoinen. En tiedä, voittaako sillä mitään, mutta kyllä täältä on löytynyt kaikki tarvittava.”

On helmikuinen tiistaiamupäivä. Kaarle Viikate eli **Kalle Virtanen** (s. 1975) istuu Kouvolan juna-aseman hälyisissä kuppilassa. Tarkoituksenamme on jalkautua Kouvolan harmaille kaduille, tutustua Virtasen opastuksella kymenlaaksolaiseen paikalliskulttuuriin ja puhua siitä, miten Kouvola on vaikuttanut häneen laulunkirjoittajana.

Kotiseurakkaus paistaa lähes kaikessa Viikate-yhtyeen tuotannossa.

Virtanen tunnetaan Kouvolassa vuonna 1996 perustetun Viikate-yhtyeen nokkamiehenä, laulajakitaristina ja pääasiallisena biiskirjoittajana. Hänellä on myös maine lupakkana kaverina, hauskana tarinaniskijänä ja verrattomana seuramiehenä. Todellisena huumoriveikkona.

Sitä ei uskoisi hänen lauluryiikoitaan luokiessaan.

Ne ovat toinen toistaan synkempiä kertomuksia epäonnista ihmiskohtaloista, toteutumattomista unelmista, viinaan hukutetuista sydänsuruista ja epätoivoisesta elämästä vailla mahdollisuuksia. Kuin *Kabdeksan surmanluotia* rockmusiikin kaapuun puettuna.

Surkeutta surkeuden perään.

Mistä kaikki tämä synkkyys kumpuaa? Voisiko syynä olla Kouvola, hänen synnyin-kaupunkinsa?

Tätä lähdemme selvittämään.

Karuin kaupunki

Kaupunki on selvästi perillä juonestamme ja päättänyt näyttää parhaita puoliaan. Helmikuinen aurinko helottaa kuin matkailu-mainoksessa. Kirpakassa pakkasilmassa ja paksussa lumivaipassa ankea keskusta-alue näyttää sädehtivältä talven ihmemaalta.

”Tämähän on ihan postikorttikamaa”, Virtanen sanoo ulos vilkuillessaan.

Ei anneta maiseman silti hämätä. Lyödään pöytään hieman tilastotietoa ja kylmiä faktoja Kouvolan todellisesta luonteesta. Se ei ole kaunista kuultavaa.

Vuonna 2014 toteutetussa kuntabaro- metrimessa, jossa mitattiin kuntien asumista, elinvoimaisuutta, päätöksentekoa, houkuttelevuutta ja palvelutasoa, sijoittui Kouvola vähiten houkuttelevaksi asuinpaikaksi koko Suomessa.

Subilla vuonna 2008 nähdystä matkailu-ohjelmassa *Paskareissu* Kouvola valittiin ”Suomen paskimmaksi paikkakunnaksi”. Hotels.comin vuoden 2015 kyselyssä Kouvola valikoitui maan epäromanttisimmaksi kaupungiksi ja vuonna 2016 Helsingin Sanomien lukijäänestyksessä Suomen karuimmaksi kesäkaupungiksi. Ja niin edelleen.

Mainittakoon vielä, että sana ”kouvo” tarkoittaa suomalaisessa kansanperinteessä erilaisia pahoja olentoja ja sitä on käytetty esimerkiksi lasten pelotteluun.

Mitä Virtanen tästä kaikesta sanoo?

”No, semmostahan se varmaankin on”, hän toteaa.

Rakkaudesta Kouvolaan

Ensimmäinen kohteemme on vuonna 1977 valmistunut Pohjola-talo. Kouvolan keskustassa kohoava virastoromulus on kaupungin maamerkki ja lukuisista meemeistä tuttu DDR-kolossi. Sitä pidetään myös yhtenä Suomen ankeimmista rakennuksista.

Kolmisen vuotta sitten 12-kerroksinen betonimöhkäle joutui isoon remonttiin. Kävi ilmi, että rakennus tuhiasi yli sadan omakotitalon edestä turhaa energiaa.

Saavutus sekín.

Tässäkö se on, kouvolaalaisuuden symboli?

”No, en tiedä”, Virtanen tuumii.

”Kyllä täällä ollaan jotenkin tosi nuukia. Ehkä tämä on muutenkin vähän liian suuri tänne näin.”

Virtaselle Kouvola osoittautui aikanaan liian pieneksi paikaksi. Hän sai vuonna 1996 opiskelupaikan Lahden hotelli- ja ravintola-oppilaitoksesta ja jäi sille tielleen. Vaikka varmaan hän olisi muutenkin lähtenyt, Virtanen myöntää. Piti päästä ”katsomaan maailmaa”.

Kaupungilla on silti paikkansa Virtasen sydämessä. Viikatteen treenikämpä sijaitsee edelleen Kouvolassa, ja täällä asuvat myös hänen vanhempansa. Virtanen sanoo mieltävänsä Kouvolan yhä henkiseksi kodikseen.

Kotiseurakkaus paistaa lähes kaikessa Viikate-yhtyeen tuotannossa. Kouvolaan viitataan jatkuvasti kappaleiden sanoituksissa, yhtyeen musiikkivideoissa ja levykansissa. Tyylilajikseenkin bändi on määritellyt mystisen ”kouvostomollin”.

Romantisoiiko kaupunkia?

”Ehdottomasti”, Virtanen sanoo.

”Sain viettää täällä onnellisen ja vilkkaan nuoruuden. Täältä on jäänyt ainoastaan hyviä muistoja, ja vaalin nimenomaan sellaista mielikuvien Kouvolaa kappaleiden teksteissäni. Varmastikin se kuva muistuttaa enemmän elokuvakäsikirjoitusta kuin

todellisuutta. Inhorealismi ei kuulu omaan kuvaani Kouvolasta.”

Kultainen nuoruus

Nuoruusvuosiaan 1980-luvulla Virtanen muistelee lämmöllä. Ne hän vietti Lehtomäen kaupunginosassa, Kouvolan pohjoispuolella. Se oli onnellista, seikkailuleikkien ja urheiluharrasteiden täyttämää aikaa.

Virtanen kertoo pelanneensa teini-ikäisenä muun muassa tennistä ja ajelleensa kavereidensa kanssa ”crossia” polkupyörillä

lähialueiden metsissä. Talvisin hän viiletti laskettelusuksilla pitkin rinteitä muutaman kilometrin päässä sijaitsevassa Mielakan hiihtokeskuksessa. Kausikortti maksoi itsensä takaisin monesti jo ennen joulua.

Eivätkä harrastukset siihen loppuneet.

”Kun olin 12-vuotias, maanantaina oli mikroautokerho, tiistaina tietokonekerho, keskiviikkona keilailukerho ja torstaisin näytelmäkerho Kouvolan teatterilla”, Virtanen luettelee. >>>

”Täältä on jäänyt ainoastaan hyviä muistoja”, Kalle Virtanen sanoo nuoruutensa kotikaupunki Kouvolasta.

KUVA: MOISES GARIBAY

>>>

Kun hän nyt tarkemmin ajattelee, tarjosi kaupunki nuorisolleen melko hylpeet mahdollisuudet harrastaa ja toteuttaa itseään. Kun sitä taustaa vasten pohtii Kouvolan mainetta Suomen masentavimpana kaupunkina, vaikea Virtasen on sellaiseen ajatukseen samaistua.

Hän sanoo, ettei elämä täällä koskaan erityisen synkältä tuntunut, eikä hän muutoinkaan löydä paikkakunnan luonteesta mitään erityisen surumielistä. Kouvolaa hän kuvailee kaikin puolin iloiseksi kaupungiksi.

”En mie sellaista synkkyyttä täältä löydä yhtään. En ole saanut Kouvolassa koskaan turpaankaan. Muualla kylläkin. Tai sitten mie vain olen kasvanut tynnyrissä, sellaisessa kukkatapeteilla sisustetussa.”

Se siitä diagnoosista.

Mistä Viikatteen musiikin synkkyys sitten kumpuaa?

Tähän Virtaselta löytyy selkeä vastaus: hevimusiikista. Hän kertoo olleensa yhdeksänvuotias, kun kuuli Lehdokin nuorisotalolla Kissin studioalbumin *Animalize* (1984). Kokemus oli vahduttava ja vei nuoren Virtasen pojan mennessään.

Vielä suuremman vaikutuksen teki muutamaa vuotta myöhemmin kuultu Death-yhtyeen studioalbumi *Leprosy* (1988), joka avasi näköalan death metallin maailmaan. Levyn sanoitukset käsittelevät lähinnä kuolemaa ja kauhuelokuvateemoja.

”Ne tematiikat siellä. Niissä on jotain kiehtovaa”, Virtanen kuvailee.

Kotimaisista yhtyeistä kiinnostuksen herättivät synkistä sanoituksistaan ja raskaista kitaravalleistaan tunnetut Mana ja Lyijykomppania, mutta yhtä lailla Virtasta innostivat iskelmäestareiden **Reino Helismaan** ja **Juha Vainion** laululyyriikat. Ne selittävät myös Viikatteen sanoitusten romanttisen pohjavireen.

Virtanen kutsuu Helismaata ja Vainiota tärkeimmiksi vaikuttajikseen laulujen sanoittajina.

”Huomasin, että nämä jätkähän ovat tehneet synkempää kamaa kuin yksikään he vibändi. Upposin siihen meininkiin ja aloin apinoida sitä tyyliä itseeni.”

Mikä synkkyudessa vetoaa?

”Ei mulla siitä ole hajuakaan”, Virtanen naurahtaa.

Altavastaajan asema

Päättämme kierroksemme 50-vuotisjuhliain hiljattain viettäneelle Nipan grillille. Paikka on grilliruoaan ystävien palvottu keidas ja kouvolaalaisen gastronomian kruununjalokivi. Virtanen muistelee vierailleen grillillä isänsä kanssa ensimmäisen kerran viisivuotiaana.

Hän kertoo muiston vuodelta 1980.

”Isä muistaa kertoa sellaisenkin homman, että oltiin tultu tänne höyrynakeille ja Nipa

KUVA: MOISES GARBAY

Hiljan 50 vuotta täyttäneen Nipan grillin klassikkoannos torkkari maistuu Kalle Virtasellekin. Mausteissa ei säästellä.

Reino Helismaa ja Juha Vainio ovat Virtasen tärkeitä vaikuttajia.

oli ollut täällä itsekkin paikan päällä. Hän oli sanonut, että jos poika jaksaa syödä kymmenen nakkia, niin siitä eteenpäin talo tarjoaa. Olin jaksanut yksitoista. Yksi tuli ilmaiseksi.”

Tilaamme Kouvolan kuuluisimmat paikallisherkut tornionmäkeläiset eli torkkarit. Pian edessämme höyryävät kannuswurstillat täytetyt lihapiirakat. Mausteissa ei säästellä.

Nyt on paikallaan kysyä: mitä kouvolaalaisuus on?

”Se on sitä, että pienillä eväillä tehdään niin hyvin hommaa kuin vain on mahdollista.

Että vaikka ei löydykään tunturimittakaavan mäkkiä, mutta silti pygätään laskettelukeskus pystyyn. Se on sitä kouvolaalaista mentaliteettia. Ainakin itse koen niin.”

Kuvastuuko se myös Viikatteen musiikista?

”Sieltä se altavastaajan asema varmasti tulee”, Virtanen myöntää.

”Siitä kulmastahan laulumme monesti kerrotaan. Sellaista jälkeä tulee, kun pikku-kaupungin pojat tekevät kappaleita. Ei meillä paljoa ole lauluissa henkselit paukkuneet.”

Freelancer-tuki iso pettymys

Hallituksen freelancer-tuki oli suuri pettymys musiikin ammattilaisille.

Teksti LAURI KAIRA

Viihtoista miljoonaa euroa koko kulttuurialan freelancereille, kun jo pelkästään musiikkialan freekkujen tulomenetykset ovat yli sata miljoonaa euroa!”

Näin hämmästelee Suomen Musiikintekijöiden puheenjohtaja **Kaija Kärkinen**. ”Olen todella pettynyt, vähintäänkin kaksinkertaista odotin.”

”Ymmärrän toki, että koko menetystä olisi mahdollista korvata, mutta tuo summa tulee hajoamaan niin pieniin osiin, että se ei helpota kenenkään arkea.”

”Suureksi häviäjäksi jää nyt joukko, joka massiivisten tulomenetysten lisäksi kärsii myös surkeasta työttömyys- ja sosiaaliturvasta. Turverkossa on reikä, eikä sitä paikata tällaisella kohtelulla.”

Muusikkojen liiton malli

Odotukset olivat selvästi korkeammalla. Musiikkiala antoi valmisteluun aktiivisen panoksensa. Ministeriöille oli toimitettu Suomen Muusikkojen Liitossa kehitetty korona-apurahamalli.

Siinä freelancer kertoo rasti ruutuun -tekniikalla edellisen vuoden tulonsa ja korona-ajan menetykset. Vastaavalla applikaatiolla on jaettu muun muassa Gramexin rahoittamaa Muusikkojen liiton korona-apurahaa.

Ideana oli, että tuen jakaisivat kulttuurialan omat edistämiskeskukset, kuten MES ja ESES. Tämä ei ministeriöille käynyt,

vaan 15 miljoonan euron tuen jakaa Taiteen edistämiskeskus.

Kohdennettava oikein

Muusikkojen liiton puheenjohtaja **Ahti Vänntisen** mukaan on hienoa, että ajatus freelancereiden tuesta on mennyt vihdoin läpi.

”Summa on tietysti pettymys, koska menetykset ovat jo niin suuret. Tärkeintä kuitenkin olisi pitää huoli siitä, että tuki menee perille nopeasti ja nimenomaan sinne, missä koronasta johtuneet menetykset ovat suurimmat.”

Tuen pitää mennä niille, jotka sitä tarvitsevat. ”Kyseessä ei voi olla kulttuurialan yleistuki, vaan paikkaava täsmätuki menetyksien mukaan.”

Samaa mieltä on Kärkinen. ”Nyt pitää keskittyä korvaamaan vain ja ainoastaan tulomenetyksiä selkeällä, yksinkertaisella rasti ruutuun -hakemuksella, joka ei erottele pirstakerrointa eikä taiteellisia ansioita, kun hakija on todistettavasti ammattimainen tekijä ja oikeasti freelancer.”

Koko kulttuurialalla freelancerien menetykset arvioidaan yli kahdeksisadaksi miljoonaksi euroksi. Tilannetta pahentaa se, että taiteilijoilla on usein ongelmia työttömyysturvan kanssa. ●

KUVA: TERO AHONEN

KUVA: AKU TOIVONEN

Tämä ei voi olla kulttuurialan yleistuki, sanoo Ahti Vänntinen. Nyt on keskityttävä korvaamaan vain tulomenetyksiä, korostaa Kaija Kärkinen.

Ylpeästi ammattimuusikko

Musiikki on Charlotta Kerbsille
väline yhdistää ihmisiä.

Teksti JUHANA UNKURI

CHARLOTTA KERBS

- Käyttää myös taiteilijanimeä **Charlotta Curves**.
- Syntynyt Lepplaxissa 1986. • Asuu Pietarsaassa.
- Laulaja, laulun tekijä. • Esittää erityisesti jazzia, bluesia, soulia, funkia, reggaeta, kansanmusiikkia ja maailmanmusiikkia.

KUVA: NIKLAS ROSSTRÖM

Charlotta Kerbsin musiikilliseen repertuaariin kuuluvat niin jazz, blues, soul, funk, reggae, kansanmusiikki kuin maailmanmusiikki. Kerbsin mielestä yksi muusikon elämän parhaista puolista on eri ikäryhmistä, kulttuureista ja piireistä tulevien muusikkojen kanssa työskentely.

Keväällä 2020 Charlotta Kerbs (s. 1986) vietti viitisen viikkoa Länsi-Afrikassa, Beninissä sijaitsevan suomalais-afrikkalaisen kulttuurikeskus Villa Karon taiteilijaresidenssissä ja soitti paikallisten muusikoiden kanssa. Hän kertoo vierailun olleen vahva kokemus.

”Tuntui kuin olisin tullut kotiin. Muusikot olivat hyvin lämpimiä ja avosydämiä sekä iloisia. Minua kiehoi heidän lähestymistapaneen musiikkiin. He eivät niinkään laulaneet jostakin vaan olivat yhtä musiikin kanssa.”

Kerbs muistaa erityisen hyvin erään Beninin naapurimaassa Togossa pidetyn studiosession.

”Olin kirjoittanut kappaleen yhdessä paikallisen muusikon **Steve Abenin** kanssa. Ennen äänitystä pidimme studiomuusikoiden kanssa pitkän kokouksen, jossa pohdimme mistä kappaleesta on kyse ja millaista tunteita haluamme ilmaista. Suomessahan näkökulma on yleensä teknisempi: onko rytmi ja tempo tiukka, miten saamme aikaan oikean soundin ja niin edelleen.”

Kolmisen vuotta sitten Kerbs lähti traditionaalista, laaja-alaista New Orleans jazzia esittävän Birger's Ragtime Bandin kanssa paikan päälle New Orleansiin.

”Olin ennakkoon hermostunut: miten amerikkalaiset ja New Orleans ottavat meidät vastaan, kun tulemme Suomesta ja soittamme 'heidän' musiikkiaan. Konserttimme saivat kuitenkin erittäin lämpimän ja myönteisen vastaanoton, ja meille tuli lisää keikka-

tarjouksia. Tuolloin opin uskomaan entistä enemmän itseäni ja siihen, että omassa tekemisessä tärkeintä on intohimo ja rakkaus musiikkiin.”

Kerbs kertoo Birger's Ragtime Bandin soittajien keski-ikä olevan noin 70 vuotta.

”Oli rikastuttavaa kuulla heidän tarinoita siitä, millaista muusikon elämä oli ennen. Ja esimerkiksi basistimme **Pekka Sarmanto** oli säestänyt useita idoleitani, kuten **Sarah Vaughania** ja **Monica Zetterlundia**. On ollut kunnia toimia tuon yhtyeen solistina.”

Oppimisen vuosia

Ruotsinkielisellä Pohjanmaalla Lepplaxin kylässä varttunut Kerbs alkoi soittaa pianoa 10-vuotiaana ja 12-vuotiaana hän alkoi opiskella pop/jazz-laulua Pietarsaaren musiikkiopistossa. Yläasteella hän perusti ensimmäisen oman bändinsä, ”akustista hippimusia” esittäneen Betulan.

Yläasteikäisenä Kerbs lauloi erilaisissa garage/proge/rock-bändeissä. Noina vuosina

hän sukelsi erityisesti 1960–70-lukujen rockin maailmaan. Kerbs kuunteli esimerkiksi **Janis Joplinia** – joka on edelleen hänen suurin musiikillinen roolimallinsa – Jefferson Airplanea, Led Zeppeliä, ELP:tä, King Crimsonia, **David Bowieta**, Pink Floydia ja Camelia.

”Lisäksi olen aina rakastanut voimakkaita ääniä. Aloin jo varhain kuunnella ja jäljitellä **Aretha Franklinia**, **Celine Dionia** ja **Whitney Houstonia**.”

Kerbsin teinivuosina paikallinen rokkari – ja Kerbsin naapuri – **Peter ”Nylli” Nyland** oli hänelle tärkeä mentorihahmo.

”Nylli opetti minulle kaiken rock- ja proge-musiikista. Hänen avullaan opin kulkemaan vastavirtaan ja ymmärsin, että pitää uskaltaa olla aina oma itsensä.”

Lukion jälkeen Kerbs vietti välivuoden Lontoossa, jossa hän lauloi kaduilla ja metroissa. Sen jälkeen hän alkoi opiskella musiikkitiedettä Åbo Akademiassa, löysi jazzmusiikin ja lauloi Axelbandet-big bandissa.

Vuotta myöhemmin Kerbs päätti, että hänestä tulee ammattimuusikko. Hän aloitti opiskelut Pietarsaareissa Novia-ammattikorkeakoulussa, josta hän valmistui muusikoksi ja musiikinopettajaksi vuonna 2013. Siitä asti hän on työskennellyt freelance-muusikkona ja laulunopettajana.

Noviasta valmistuttuaan Kerbs muutti Pietarsaaresta Helsinkiin.

”Ruotsinkielisessä Suomessa verkoston rakentaminen oli helppoa, koska piirit ovat pienet. Halusin kuitenkin päästä pois mukavasta kuplasta ja venyttää rajojani. Näin päätin muuttaa Helsinkiin, vaikka se olikin haasteellinen ratkaisu lähinnä kielisistä.”

Avoimen tilan luomista

Kerbs on keikkaillut erityisesti Pohjanmaalla ja pääkaupunkiseudulla. Tällä hetkellä hän toimii solistina suomalais-beniniläisessä Afrojazz Quintetissä ja Helge Tallqvist Bandissa, joka soittaa soul-bluesia. Lisäksi Kerbs tekee yhteistyötä laaja-alaista, elektronisvaikutteista musiikkia soittavan **Pepe Deluxén** ja reggae-yhtye The Riddimentsin kanssa.

Äskettäin Kerbs otti käyttöön myös artistinimen. ”**Helge Tallqvist** ehdotti, että keksisin artistinimen. Muistin taannoisen konsertin, jossa minun esiteltiin lavalla nimellä 'A Lotta Curves', ja päätin alkaa käyttää nimeä **Charlotta Curves**. Käytän musiikkikuvioissa kuitenkin edelleen myös oikeaa nimeäni.”

Kerbs kokee, että amerikkalaisen ja afrikkalaisen musiikin perinne resonoi hänessä voimakkaasti: niiden rytmit ja melodiat menevät suoraan sieluun ja tuntuvat koko kehossa.

Kerbsille kaikki musiikinlajit ovat suoraan yhteydessä toisiinsa. Hän kertoo rakastavansa niiden yhdistelemistä uusilla ja odottamattomilla tavoilla.

”Yksi tärkeimmistä tavoitteistani muusikkona on haastaa itseäni, kehittyä ja oppia uusia asioita. Haluan soittaa erilaisten muusikoiden kanssa ja liikkua eri musiikkipiireissä.”

Eri musiikinlajeissa on ainesosia, jotka inspiroivat Kerbsin musiikkia ja esiintymistä.

”Progesta olen ottanut mukaani vapauden ennakkoluuloista ja halun kokeiluihin, jazzista kiinnostusta improvisaatioon sekä kansanmusiikista svengiiä ja fraseerausta. Soulista, funkista ja bluesista olen ottanut rajatonta, asennetta ja tunteita sekä reggae- ja afrobeatista rakkautta ja rytmejä. Kaikki nämä tukevat toisiaan.”

Kerbs kertoo saavansa lavalla tilaisuuden tuoda itsestään esiin puolia, joita ei näy jokapäiväisessä elämässä.

”Olen ihmisenä melko ujo ja introvertti, ja haluan mieluummin olla melko tuntematon sosiaalisissa yhteyksissä. Musiikki antaa tilan kaikelle luovuudelleni, ja voin sen kautta ilmaista vapaasti tunteeni ja ajatukseni.”

Kerbs haluaa olla esiintyessään täysin läsnä.

”Lavalla tunnen, että minä, bändi ja yleisö olemme yhtä. Musiikki on väline, eikä siinä hetkessä ole mitään muuta. Muusikkona haluan luoda ehdottoman avoimen tilan, jossa kaikki voivat kokea olevansa tervetulleita. Connecting people, se on tavoitteeni.”

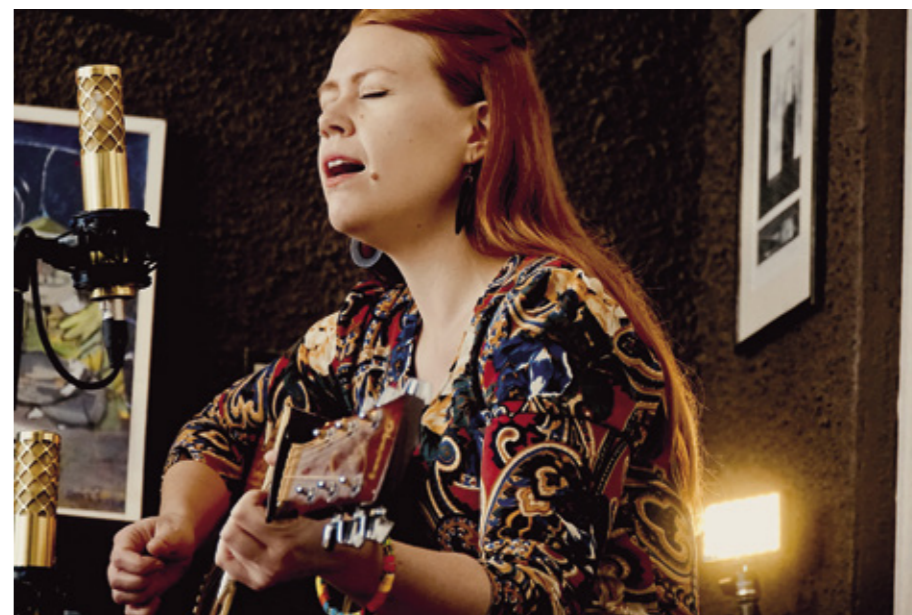
Usko ja tunne

Tie ammattimuusikoksi ei ole ollut helppo ja suoraviivainen, Kerbs sanoo. Monet keikkamatkat ja kilometrit ovat olleet pitkiä.

”Tajusin kuitenkin jo varsin aikaisessa vaiheessa, että tämä on se mitä haluan tehdä, eikä muita vaihtoehtoja ole. Olen laulanut kylmässä ja tiukkasateessa, lavavaatteita olen vaihtanut likaisissa ulkovessoissa, ja joskus minulla on ollut hädin tuskin varaa ruokaan ja vuokraan. Mutta kaikki tuo on vienyt minut nykypisteeseen. Olen ylpeä, kun voin sanoa olevani ammattimuusikko”, pohtii Kerbs, jota pyydetään usein myös taustalaulajaksi ja erilaisiin studiotuotantoihin.

Nyttemmin Kerbs on muuttanut takaisin Pietarsaareen, jossa hän asuu omakotitalossa kumppaninsa kanssa. Oman musiikinteon ohella hän opettaa laulua Novia-ammattikorkeakoulussa ja antaa myös yksityisiä laulutunteja.

”Oppilaat inspiroivat minua, ja opin samalla itsekin. Laulunopettajana tärkein vies-

Charlotta Kerbsille kaikki musiikinlajit ovat suoraan yhteydessä toisiinsa.

Kesäkuussa 2017 Kerbs esiintyi Föusjazzissa Larsmossa Pietarsaaren lähellä. Soittajat ovat Toni Nordlund (rummut), Jan-Anders Fagerhed (trumpetti), Robin Källdström (saxofoni) ja Torvald Lund (pasuuna).

”Connecting people, se on tavoitteeni.”

tini on se, että on löydettävä oikea tunne ja uskottava siihen, mitä tekee. Silloin muutkin uskovat sinuun.”

Korona-aika on vaikuttanut luonnollisesti Kerbsin keikkailuun, mutta julkaisu-puolella hän ollut aktiivisena. Keväällä 2020 ilmestyi digitaalinen soolo-ep *Stardust*. Sittemmin hän on julkaissut kappaleita yhdessä **Erik Sjöholmin**, **Michael Bleun**, The Riddimentsin ja Helge Tallqvist Bandin kanssa. Kevään 2021 aikana hän julkaisee viimeksi mainitun kanssa pitkäsoiton.

Tuoreet levyt sisältävät myös Kerbsin itsensä tekemiä kappaleita. Omia, yleensä jazz-, folk- ja blues-tyylisiä kappaleita hän on tehnyt 15-vuotiaasta, jolloin hän alkoi soittaa kitaraa. Hän on säveltänyt **Sakari Topeliuksen** runoja ja tehnyt teatterimusiikkia.

”Haluan satsata jatkossa enemmän omien laulujen tekemiseen; suurin haasteeni tässä on tulla vähemmän itsekriittiseksi. Haluan uppoutua myös musiikkituotantoon. Alalta puuttuu naispuolisia tuottajia, ja haluaisin samalla tasoittaa tietä muille.”

”Musikkona haluan luoda ehdottoman avoimen tilan, jossa kaikki voivat kokea olevansa tervetulleita”, Kerbs sanoo.

KUVA: JACOB ÅBERG

KUVA: NIKLAS ROGSTRÖM

KUVA: PHILIP KERBS

Gramexilta luvat podcasteihin

Gramex mahdollistaa radiomusiikin on demand -käytön.

Teksti LAURI KAIRA

Radiota kuunnellaan pääasiassa suorana lähetyksenä, joko radioaaltojen tai nettiradion kautta. Tähän toimintaan saa Gramexilta ja Teostosta helposti luvan.

Mutta mistä saa luvan, kun tahtoo laajentaa radion toimintaa podcasteihin ja muuhun on demand -toimintaan? Siis siihen, että tallentaa suosittuja ohjelmia radion kotisivulle, josta kukin voi kuunnella niitä silloin kun tahtoo.

Tv:n puolella tällaiset Yle Areenan kaltaiset palvelut ovat olleet jo pitkään arkipäivää ja nyt ne yleistyvät radioissa. Radiomedian

tutkimuksen mukaan runsas viidesosa kansalaisista kuunteli toissa vuonna podcasteja viikoittain ja kuuntelumäärät ovat kasvussa.

Monessa maassa tekijänoikeusjärjestöt eivät kuitenkaan pysty lisensoimaan podcasteja ja muuta on demand -radiota. Siksi Suomen Gramex päätti olla edelläkävijä ja lähti muutama vuosi sitten mahdollistamaan tätä myös radiomaailmassa.

Pilotista kaupalliseen käyttöön

”Teimme radioiden kanssa pilottiprojektin, jossa ne pääsivät hyvin pienillä kustannuksilla käynnistämään on demand -toiminnan”, kertoo johtaja **Petri Kiiski** Gramexista.

Kaksivuotinen pilotti päättyi pari vuotta sitten ja oli aika siirtyä eteenpäin. ”Tarjosimme radioille edullista ja joustavaa sopimusta, joilla ne voivat siirtyä pilottivaiheesta kaupalliseen käyttöön.”

Sopimuksesta on neuvoteltu jo kahteen otteeseen, mutta yhteistä koko alan katto-sopimusta ei ole saatu aikaan. Siksi lisenssit on demand -käyttöön hankitaan suoraan Gramexista. Toinen vaihtoehto on hankkia ne oikeudenhaltijoilta eli musiikoilta ja tuottajalta.

Joustava hinta

Gramexin tarjoama sopimus on hinnaltaan joustava. ”Koska palvelujen kaupallistaminen on vielä vaiheessa, haluamme tukea kehitystä.”

Sopimuksessa on edullinen perustaksa sellaiselle radiolle, jolla palvelu ei vielä tuota tuloja. Kun palvelu tuottaa tarpeeksi, siirrytään joustavasti mainostuloon suhteutettuun hintaan.

”Sopimuksen voi tehdä yksittäiselle radiokanavalle tai isolle hubille, jonka kautta jaellaan useampien radiokanavien suosituimpia sisältöjä.”

Hinta perustuu kuulijamäärään, musiikin määrään ja palvelun mainostuottoihin. Ellei palvelu saa asiakkaita ja tuota radiolle rahaa, yksittäisen radiokanavan kustannus pysyy muutamissa satasissa kuukaudessa.

Mitä se maksaa?

Sopimuksia on tehty jonkin verran. Kiiski ottaa esimerkiksi on demand -palvelun, josta on 30 prosenttia musiikkia.

”Kun palvelulla ei ole mainostuloja, alle 10 000 kuulijan palvelu maksaa 200 euroa kuukaudessa ja 50 000 asiakkaan palvelu 400 euroa kuukaudessa.

RADIOMEDIA: PODCASTIEN KUUNTELU KASVUSSA

”**RADION OHELLA** ihmiset kuuntelevat yhä enemmän podcasteja”. Näin Radiomedian kiteyttää oman tutkimuksensa tulokset.

Radiomedian vuonna 2020 teettämän kyselytutkimuksen mukaan podcastien tunnettuus ja tavoitavuus on kasvanut selkeästi aikaisemmasta vuoden 2018 tutkimuksesta: vastaajista 84 prosenttia tiesi nyt mikä podcast on, kun vuonna 2018 vastaava luku oli 69 prosenttia.

Podcastien tunnettuus on erittäin ikäsidonnainen asia: alle 30-vuotiaista 99 prosenttia tuntee podcastit, kun 55–64-vuo-

tiasta vain 61 prosenttia sanoi tietävänsä mistä on kyse.

Yhä useampi kuuntelee podcasteja säännöllisesti. 15–64-vuotiaista 21 prosenttia kuuntelee podcasteja viikoittain, vähintään kerran kuukaudessa podcastien parissa aikaansa viettää jo 39 prosenttia suomalaisista. Kolmasosa kaikista vastaajista myös arvioi lisäävänsä podcastien kuuntelua seuraavan puolen vuoden aikana.

Norstatin Radiomedialle helmikuussa 2020 tekemään tutkimukseen osallistui 1 043 iältään 15–64-vuotiaista suomalaista. ●

Hinta perustuu kuulijamäärään, musiikin määrään ja palvelun mainostuottoihin.

”Ja jos palvelulla on kuulijoita 150 000 – eli yhtä paljon kuin keskikokoisella kaupallisella radiolla – sen perustaksa on 600 euroa kuukaudessa.”

Kun palvelu alkaa tuottaa, näistä hinnoista siirrytään joustavasti mainostulopohjaiseen korvaukseen.

”Silloin kaikki edellä kuvatut 30 prosentin musiikkiosuuden palvelut maksaisivat korvauksia 5 prosenttia mainostuloista ja pitäisivät 95 prosenttia mainostuloista itse.”

Helposti eteenpäin

Radioiden yhteenlaskettu mainostulo oli vuonna 2019 Radiomedian mukaan 71,1 miljoonaa euroa vuodessa. Ne maksavat Gramex-maksuja yhteensä nelisen miljoonaa euroa vuodessa.

”Tässä kokonaiskuvassa joustava hinnoittelumme on toivon mukaan sellainen, että radiot voivat asteittain siirtyä pilotista oikeaan kaupalliseen toimintaan.”

”Olemme valmiita neuvottelemaan myös pienemmistä korvauksista sellaisen palvelun kanssa, jolla on hyvin vähän musiikkia.”

”Silloin radiot voivat kaikessa rauhassa jatkaa sen testaamista, millaisessa on demand -ohjelmassa musiikin käyttö on taloudellisesti kannattavaa ja millaisessa pelkkä puhe toimii ihan hyvin.” ●

Radioiden ja Gramexin pilottiprojektin auttoi käynnistämään on-demand -toiminnan vähin kustannuksin, Petri Kiiski kertoo.

KUVA: MATTI MATIKAINEN

KUVA: © SASHKINW / DREAMSTIME.COM

MIKKO ALATALO

• Syntynyt 1951 Kuivaniemellä. • Yhteiskuntatieteiden kandidaatti, tiedotus- ja valtio-oppi. • Kansanedustaja 2003–2019. • Työskennellyt ennen muusikon uraa jäkälännostajana, torimyyjänä, tangoyhtyeen kitaristina ja sanomalehden toimittajana. • Televisioura uutisten ja Ajankohtaisen kakkosen uutistoimittajana, sekä viihdetoimittajana muun muassa musiikkiohjelmassa Iltatähti, Hittimittari, Jukebox, Riffi ja Tammerkosken sillalla. • Yli 700 levytettyä laulua, yli 50 albumia, lähes puoli miljoonaa myytyä levyä, neljä Syksyn sävel -voittoa. • Suurimpia hittejä muun muassa *Maalaispoika oon*, *Syli*, *Ihmisen ikävä toisen luo*, *Vicky Lee*, *Rikoo on riskillä ruma*, *Leuhkat eväät*, *Kiiminkijoki*, *Ajolähtö*, *Minna*. • Taiteellinen päätyö *Siirtomaa-Suomen laulut* -trilogia 1978–82: *Yhdentoista virran maa*, *Iso joki tulvii* ja *III Tasavallan vieraana*. • Tekstejä muille artisteille muun muassa *Jäätelökesä*, *Hymypoika (Maarit)*, *Haltuus annan sydämeini (Riki Sorsa)*, *Jos meillä huomista ei ois (Mikko Siltala)*. • Venla-palkinto dokumenttisarjasta *L.A. California*, Valtionpalkinto **Mikko Niskasen Ajolähtö**-elokuvan musiikista, Juha Vainio -palkinto yhdessä **Harri Rinteen** kanssa, Erikois-Emma musiikkiurasta ja taiteilijoiden tekijänoikeuksien puolustamisesta, Tiedonjyvä-palkinto Suomen Farm Aid -konsertin järjestämisestä.

MIKKO ALATALO VUONNA 1982. KUVA: LEHTIKUVA / ESKO KESKI-OJA

Maalaispojan pitkä reissu

Viitisenkymmentä albumia, tv-toimittaja ja kansanedustaja.
Energiaa puhkuva maalaispoika täyttää vappuna
seitsemänkymmentä vuotta.

Teksti TOMMI SAARELA

Monille tulee ensimmäisenä **Mikko Alatalo**-miehen hymy. Toisia se viehättää, toisia jostain syystä ärsyttää. Rapaa on Mikon naamalle ja rilleille tullut vuosikymmenien mittaan enemmän kuin kohtuudella, mutta hymy se ei vaan hydy?

”Oli aikoja, jolloin hyytyi. Varsinkin yhdeksänkymmenluvulla nälviminen sattui, kun levytkään eivät myyneet”, yhä edelleen poikamaisen oloinen kansantaiteilija huokaisee.

Tuolloin Alatalosta tuntui kuin olisi ollut täysin paitsiossa. Hänestä oli tullut turhautunut indie-tuottaja, jonka lauluihin maaseudun autoitumisesta, maaltamuutosta ja lähielämästä suuret levy-yhtiöt eivät halunneet koskea tikullakaan.

Sama koski radioasemia. Kaupalliset radiot olivat tulleet voimalla kehiin, minkä myötä musiikki muuttui esteettiseksi äänitapetiksi.

”Musassa ei saanut olla enää säröjä eikä biiseissä sanoa mitään sellaista, mikä saisi kuulijan ehkä vaihtamaan taajuutta. Ja mielestäni noihinkin aikoihin teimme kuitenkin Harrin kanssa tukun arvokkaita biisejä.”

Nimenomaan lauluntekijäkumppani **Harri Rinne** reagoi Alatalon mollaamiseen jyrkästi, jyrkemmin kuin kohde itse.

”Harri oli turhautunut, ja lohduttelin häntä, että olisit vaan tehnyt lauluja jonkun hieman vähemmän esillä olleen kanssa, niin sinuakin arvostettaisiin enemmän.”

Vastalauseena kaverinsa kohtelulle Rinne teki lauluntekolakon ja kieltäytyi kaksikolle myönnetyn palkinnon vastaanottamisesta. Myös **Juice Leskinen** närkästyi Alatalon puolesta ja tokaisi julkisuuteen juicemaiseen tapaan: ”Vain minä saan vittuilla Alatalolle!”

Jaakobin painia

Juice Leskinen kuuluu ilman muuta Alatalon uran keskeisiin henkilöihin. Hänen sekä myöhemmän lauluntekijäparinsa Harri Rinteen kanssa Mikko perustikin ensimmäisen levytyskokoontonsa Coitus Intin. Mikko oli jo erkanemassa yhteestä, kun *Marilynista* tuli superhitti ja Juicesta maamerkki suomirockin kartalle.

Samaan aikaan Alatalo jo levytti soolodebyyttiään, jonka nimikkappale *Maalaispoika* nousi listojen kärkeen Juicen singlen perään. Kesän 1976 suosikkilistoilla Alatalo olikin sitten maan ykkösartisti, Juiceakin suosituampi.

Jako meni karkeasti niin, että Juicesta tykkäsivät pojat ja Mikosta tytöt. Tällainen jako ei ole kuulemma Alataloa koskaan kauheasti haitannut.

Sittemmin kaksikko palasi tekemään musiikkia porukassa monet kerrat, aina Juicen menehtymiseen saakka.

Coitus Int -yhtye synnytti manserockin: Max Möller (vas.), Mikko Alatalo, Harri Rinne ja edessä Juice Leskinen vuonna 1972.

Mikko Alatalo, Masi Luoma ja Harri Rinne tekivät 1980-luvun alussa musiikkia Mikko Niskasen ohjaamaan Ajoilähtö-elokuvaan (1982).

Mutta mistähän tuo alussa mainittu ryytiily – josta Juicekin aikoinaan tuotui – alkoi ja minkä takia?

”Alussa olin pop- ja rock-lehtien lempilapsi, ja meitä Juicen kanssa arvostettiin suomenkielisen manserockin perustajina. Kun perään tuli *Hasardi*-levy ja vielä Tabula Rasan progemiesten soittamana, oli arvostukseni huipussaan. Kriitikot pitivät minua yhtenä Suomen parhaimmista rock-laulajista.”

Ja sitten Mikko meni voittamaan Syksyn sävelen. Vakavasti otettavan lauluntekijän ja -tulkitsijan virheetön profiili sai lähtemättömän lommon.

”Sen jälkeen olinkin yhtäkkiä ’Suomen

huonoin rock-laulaja’. Minusta luotiin mielikuva koko kansan Mikkona ja tuulipukukan suosikkina – tietysti rokkipoliisit käänivät selkensä.”

Siitä alkoi Jaakobin paini taiteilijan ja kuplettimaakarin roolien välillä.

”Meloin kajakilla koskia, kiipesin tunteille ja vedin televisiossa hiihtokoulua lapsille. Ehkä ihmisiä ärsytti kaveri, joka sähää joka tuutissa sen sijaan, että olisi istunut kaljalla toimittajien ja soittajien kanssa. **Jussi Lähde** onkin sanonut tästä, että ’Alatalo on laulanut kaiken liian helposti, *Per Versinkin*. Suomessa taiteilijan täytyy juoda ja kärsiä – ja sitten salakavalasti kaupallistaa se!’”

Mikko Alatalo tuli musiikkidiggareille tutuksi 1970-luvun alussa Ylen musiikkiohjelma Iltatähden pirtsakkana juontajana.

”Aidoimmat biisit syntyvät oikeista ihastumisista, kohtaamisista, eroista.”

Lauluja levyille

Alatalon ja Rinteen laulupajassa kaksikon työskentely on ollut kautta vuosikymmenien niin luontevasti toisiaan täydentävää, ettei yhteisiin nimiin merkityistä tuotoksista voi jälkikäteen sanoa kumpi on tehnyt mitään.

Usein lähdetään samasta ideasta kuin ennenkin – tehdään pastissia muiden biiseistä tai matkitaan omiakin vanhoja lauluja. Siitä se käynnistyy, jos on käynnistyneeseen. Usein kuulemma takapuoli kuluu enemmän kuin aivot.

”Se on samaa kuin kirjailijalla tai toimittajalla – on vain tehtävä ja katsottava mitä siitä tulee.”

Alatalon mielestä parasta inspiraatiota laulujen tekoon tarjoaa elämä itse, iloineen ja suruineen.

”Aidoimmat biisit syntyvät oikeista ihastumisista, kohtaamisista, eroista. Siinä on se etu, ettei tarvitse keksiä niin paljon. Ja kahdelle miehelle sattuu aina enemmän kuin yhdelle. Harrikin taitaa olla jo viidettä kertaa naimisissa”, Alatalo nauraa.

Parivaljakolta on päätyttyä levyille yli 600 biisiä, Mikolta omin päin satakunta lisää.

Vieläkö niitä tulee?

”Kun tein pari vuotta sitten *Viimeinen juna* -albumia ajattelin, että se olisi viimei-

nen levyäni. Mutta nyt kun kävin Harrin luona Viron Hiidenmaalla, jossa hän on asunut vuosikautia, niin kyllä me muutama uusi biisi taas väännettiin”, Alatalo paljastaa.

”Onhan sitä moni minulta kysellyt, että helvettiäkö näitä levyjä vieläkin teen kun eihän niitä enää saa kaupaksi. Ja onhan se tässä ajassa taloudellisesti hulluutta julkaista jotain juhlalevyjä. Mutta se on ollut minulle tärkeä henkireikä.”

Keikkaa aamusta iltaan

Levyt eivät tuloja enää musiikkintekijän kasaa tuo, kun ei ole levykauppojakaan. Äänitteitään Alatalokin on myynyt viime aikoina niin kuin muutkin, kappale kerrallaan keikkakayleisölleen. Ja korona-aika on tietysti vähentänyt huomattavasti Alatalonkin esiintymisiä.

Takavuosina Mikko oli kuuluisa arमतomasta keikkatahdistaan. Syksyn säveln murskavoitto *Vicky Leellä* vuonna 1978 nosti kertaheitolla hänet korkeimmalle suosion huipulle, ja kun perään tuli kolme voittoa lisää, oli helppo alkaa painaa keikkaa kolmesadan vuositahdilla.

Kuitenkin jo uransa ensimmäisen vuosikymmenen päättyessä Alatalo katsoi, että rock'n'roll -elämä keikkabändien kanssa alkoi lyödä realismia pataan ja pahasti. Kun kuluu puolikin rassasi, oman bändin pyörittämisestä alkoi tulla rasite liian monessa mielessä. >>>

Vuonna 1977 Alatalo osallistui Euroviisujen karsintaan satiirisella kappaleella Rokkilaulaja. Mukana soittivat Tabula Rasan Heikki Silvennoinen (vas.) ja Tapio Suominen sekä Alatalon myöhempi kansanedustajakollega Pertti ”Velto” Virtanen.

SENAATTORI JA TAITEILIJAJA

MIKKO ALATALO vaikutti pitkän tovin valtakunnan poliitikassa, kunhan oli siirtynyt nuoruutensa vasemmistolaisuudesta poliittiseen keskustaan.

Gramexpress-lehtikin seurasi kymmenen vuotta sitten Alatalon taistoa tekijänoikeuksien puolesta eduskunnassa. Tuolloin hallitusohjelmaan oli kirjattu tavoite, joka närästi Alataloa suuresti. Tekijänoikeusasioiden siirtoa lobattiin suurten media- ja teknologiayhtiöiden voimin opetus- ja kulttuuriministeriöstä työ- ja elinkeinoministeriön alaisuuteen.

”Suurfirmat halusivat sisältöön niin sanotun työsuhte-tekijänoikeuden, eli että oikeudet siirtyisivät taiteilijalta ja tekijältä palkkaa maksavalle yritykselle. Kyseessä olivat tietysti muidenkin kuin musiikintekijöiden tekijänoikeudet.”

Pääministeripuolueena keskustan kanta oli ratkaiseva. ”Teinkin kaikkeni, että puolue kääntyisi minun ja muutamien muiden muutosta vastustaneiden kansanedustajien kannalle. Näytin keskustan ministereille Maalaisliiton perustajan, kirjailija **Santeri Alkion** kuvaa ryhmähuoneen seinällä ja pyysin miettimään, mitä mieltä yksi Suomen ensimmäisistä sisällöntuottajista olisi ollut henkisen työn oikeuksien riistämisestä!”

Lopulta hallitus taipui pitämään tekijänoikeusasiat opetusministeriössä, ja myös oikeuksien romuttaminen torpattiin.

Musiikintekijöiden puolustamista Alatalo kuvailee yhdeksi kansanedustaja-aikansa tärkeimmistä missioista. Eduskunnan hän jätti omasta aloitteestaan neljän kauden jälkeen, mutta samojen asioiden parissa taistellaan valitettavasti tänäkin päivänä.

”Taiteilijoiden toimeentulo on koko ajan uhan alla. Ajatellaan vaikka työttömyysturvaa, jonka korona-aika on nostanut taas esiin. Kun taiteilija saa esityskorvauksia takavuosina tehdyistä teoksista, eihän se ole palkkaa tai sellaista ansiota, jonka perusteella voisi leikata työttömyysturvaa. Mutta niin vain on, koska asiasta vastaavassa ministeriössä ei tätä ymmärretä!”

”Ja kun keikkoja ei voi tehdä, niin esityskorvauksetkin ovat pienentyneet merkittävästi. Poikkeustilanne tulee vaikuttamaan korvauksiin pitkään kriisin jälkeenkin, koska tiliys tulee jälkijunassa. Musiikkiala otti kriisin vastaan ensimmäisenä ja lähtee viimeisenä kriisistä ulos. Suuret yritykset saavat tilanteessa tukea, mutta miten saataisiin tukitoimet ulottumaan tavalliselle muusikolle?” Alatalo kysyy.

Alatalo muistuttaa senaattorina taistelleensa myös DSM-direktiivin puolesta, jonka avulla voitaisiin kerryttää enemmän kolloita taiteilijoille Googlen, Youtuben ja Spotifyn kaltaisilta mediajäteiltä, joiden liiketoiminta perustuu luovaan sisältöön, mutta josta sen tuottajille ei makseta juuri mitään.

”Valitettavasti myös suoratoistopalvelujen omaksuma Pro Rata -käytäntö antaa enemmän niille, jotka saavat enemmän muutenkin”, Alatalo lisää todeten, että User Centric -käytäntö olisi tässä reilumpi vaihtoehto.

Viimeisen edustajakautensa lopuksi Alatalo ehti tehdä vielä talousarvioaloitteen yksityisen kopiointin hyvitysmaksun korottamisesta kahdella miljoonalla eurolla, ja se meni läpi.

”Musiikin edistämistätiön kautta jaettuna se kompensatio on ollut erittäin tärkeä varsinkin uusille musiikintekijöille”, Alatalo uskoo.

Eduskunnassa Alatalo kritisoi väkevästi myös radioiden soittolistojen supistumista, mihin syyllistyy valtiollinen Yleisradiokin.

”Se on hyvin valitettavaa, siitä joutuvat eniten kärsimään uudet indie-taiteilijat”, Alatalo uskoo. ●

Musiikintekijöiden puolustaminen oli Alatalon tärkeimpiä missioita eduskunnassa.

KUVA: HARRI HINKKA

>>>

Alatalo ymmärsi, että keikat pystyisi hoitamaan paljon tehokkaammin ja riskittömämmin, jos siirtyy keikkabussista farmariautoon ja alkaa painaa pikitietä kaksistaan haitaristi-roudarin kanssa. Siitä asti Alatalo on ollut pääsääntöisesti trubaduuri.

Soittaja on tärkein

Soolouransa alussa Alatalo kiinnitti taustalleen tamperelaisia ja pohjalaisia bändejä. Näistä tärkeimpiin kuului virtolainen Donna, josta Juicekin sittemmin kävi poimimassa soittajia aina kun tarvitsi.

Mikon ottaessa tamperelaisen Tabula Rasan taustayhtyeekseen, laahautui progeriyhmän lämmittelysettiä katsomaan aina ne pari kirkonkylän hippiiä. Kun pitkät soolot oli soitettu, tapahtuman luonne muuttui radikaalisti, kun siloposkinen Mikko nousi bändin keulaan vetämään pirteitä rallejaan kirkuvan tyttölauman edessä.

Myös studiossa Alatalo antoi varmojen sessiokettujen sijaan monesti tuoreemmille naamoille mahdollisuuden päästä kiinni leivän syrjään. Alatalon riveissä onkin ammattiin koulittu kymmeniä muusikoita niin vuosina, jolloin rytmimusiikkiopistot olivat Suomessa harvassa.

”Levy-yhtiön vastustuksesta huolimatta toin omia bändejäni studioon, mutta oli siinä väentämistä. Jos halusi omat musikit, piti taistelemalla taistella.”

”Kun iskelmälaulaja menee studioon, ei se tiedä eikä sitä kiinnosta ketkä siellä soittaa – vai onko se tehty koneilla koko levy. Kun meikäläinen levyttää, se on aivan eri juttu. Meitä on neljä viisi kaveria, jotka tekevät sitä yhdessä. Luomme soundit soittajien kanssa. He ovat osa luovaa tapahtumaa, ja sehän on tässä työssä ihaninta, kun paljas kitarademo herää henkiin taitavien soittajien käsissä.

”Raitamäärienkin perusteella esimerkiksi kitaristisuosikejani ovat olleet **Seppo ”Kala” Alajoki** ja poikani **Kalle Alatalo**, kuin myös **Olli Haavisto** pedal steeleineen. Monesti soitan tai hyräilen jopa soolosta heille sen pakollisen osan, ja jatko jää sitten kitaristin itsensä improvisoitavaksi, jolloin se monesti kasvaakin uusiin sfääreihin”, Mikko kehuu.

Sormilla ja sydämellä

Mikko Alatalo täyttää vappuna 70 vuotta, minkä kunniaksi päivänvalon näkee kolme albumijulkaisua. Vai olikohan niitä sittenkin neljätoista? Tarjolla ovat nimittäin cd-tupla *Parhaat*, sama vinyylinä sekä vielä kymmenen cd:n juhlakokoelma *Suomalainen reissupoika*. Viimeksi mainittu sisältää yli 220 laulua, eli lähes kolmanneksen Alatalon kautta aikain tekemästä biisistä. Alatalo hymähtää, että 700 biisiin katalogiin toki mahtuu sellaisiakin, jotka historia on armeliaasti unohtanut.

Viisikymmentä vuotta musiikkia tehneenä artistina Alatalo on kosketuksissa myös nykyskeneen ja sen tekijöihin. Hän on levyttänyt muun muassa rap-yhtye Mansesterin kanssa, ja esimerkiksi **Diandra** on tulossa Alatalon syntymäpäiväkonsertin esiintyjäksi.

Arttu Wiskarikin tarjosi mahdollisuutta levyttää tehtaasaan, mutta musiikkinsa koneistamiselle Alatalo ei lämmennyt.

”Haluan toteuttaa visioni aina yhdessä elävien soittajien kanssa, ’Music Played by Humans’ -periaatteella”, Alatalo kiteyttää viitaten poikabändi Take Thatin voimahahmon **Gary Barlow’n** uusimpaan sooloalbumiin.

Levyn sointikuva nojaa aitoon, vanhakantaiseen bigband-meininkiin. ●

Johtosävel

ILMO LAEVUO
Gramexin toimitusjohtaja

Toivoa vai epätoivoa

Ahdinko on koronakriisin pitkittyessä kulminoitunut luovilla aloilla niin taloudellisesti kuin henkisesti. Ala on menettänyt mahdollisuutensa elättää itsensä. Talouden tukemiseksi toteutetut poikkeustoimet eivät ole kohdentuneet ja auttaneet toivotusti, jos lainkaan. Tätä kirjoittaessani, yhteiskunta ei ole vielä saanut toteutettua luovaan alaan kohdentunutta apupakettia. Tilanne on vakava.

Musiikin ja näyttämötaiteen esiintymiset ovat mahdollittomia. Kiertueet ja tapahtumat on pitänyt perua. Elokvantekijöiden ja tuottajien teokset eivät pääse markkinoille kattamaan syntyneitä kuluja ja otettua riskiä. Kuvataiteilijat ja kirjoittajat eivät pääse avaamaan näyttelyitä tai osallistumaan yleisötapahtumiin teostensa esittelemiseksi. Seurauksena on kasvavaa suoranaista hätää.

Paljon on ihmetelty sallitun läsnäolon muuttumista kielletyksi kokoontumiseksi, kun tilanteeseen lisätään esittävää taidetta. Elokvateatterissa ei sovi istua edes maskit kasvoilla turvavälejä noudattaen, kun samaan aikaan toisaalla ihmisiä vain pyydetään olemaan tungeksimatta ja törmäilemättä.

Taideko on uhka kansanterveydelle? Tuskinpa, mutta tilanne on synnyttänyt laajaa tyytymättömyyttä epäoikeudenmukaisiksi koettuja rajoitteita kohtaan ja kokemusta arvostuksen puutteesta.

Yhä useammat ovat nousseet rohkeasti esiin vaatimaan luovalle työlle sen ansaitsemmaa hätäapua ja oikeudenmukaisuutta.

Tuskin minkään muu toimialan ansaintamahdollisuuksia on niin tottaalisesti estetty kuin luovilla aloilla on tapahtunut. Ala on hajanainen ja ilmeisesti aiheuttaa harhan, joka estää näkemästä luovien alojen merkityksen kansantaloudelle. Isku luovalle alalle on tyrmäävä.

Taiteilijat ovat suosittuja juhlapuheissa ja yhteiskuvissa. Kun säihkettä luoneet ovat hädässä, unohtuvatko he kuvan taka-alalle? Luova työ on ilon ja lohdun tuoja vaikeina aikoina. Nyt tuo joukko on itse ahdingossa menettänyt elinkeinonsa edellytykset. Kuka heille lohtua soisi? ●

Kuka lohduttaisi taiteilijaa?

KUVA: MATTI MATIKAINEN

Gramex metadatan edelläkävijänä

Gramex otti kansainvälisen äänitealan metadatapalvelun käyttöön ensimmäisten joukossa maailmassa.

Teksti LAURI KAIRA

Kun kappale soi radiossa, tekijänoikeusjärjestöjen kansainvälisen verkoston pitää pystyä hoitamaan siitä korvaus äänitteen oikeudenhaltijoille, vaikka toiselle puolelle maapalloa, sanoo Gramexin oikeudenhaltijayksikön johtaja **Tuomas Talonpoika**.

”Tämä vaatii suuren määrän erilaista dataa sellaisessa muodossa, että käytetyt äänitteet voidaan tunnistaa ja jotta tiedetään, kuka on oikeutettu ottamaan käyttökorvaukset tuottajien osalta vastaan.”

Tätä varten kehitetään maailmanlaajuisia metadata-hubia nimeltä RDx. Gramexin Tuomas Talonpoika kuuluu tämän kansainvälisen hankkeen Advisor Boardiin.

Uusi RDx-systeemi on nyt otettu tuottajien käyttöön kolmessa Gramex-järjestössä. Yksi niistä on Suomen Gramex.

Tiedot löytyvät nopeammin

Kansainvälinen metadata-palvelu helpottaa ja nopeuttaa erityisesti sellaisten tapausten selvittelyä, joissa äänite ja kulloisetkin oikeudenhaltijatiedot puuttuvat Gramexilta.

RDx-Hubin kautta uusien äänitejulkaisujen tiedot ovat aikaisempaa nopeammin

Gramexin käytettävissä. Lisäksi palvelun kautta on mahdollista tilata automaattisia päivityksiä aikaisempiin äänitetietoihin, jos esimerkiksi tuottajaoikeuden haltija vaihtuu.

Kansainvälinen RDx-metadatan auttaa silloin, kun oma data ei riitä ja tietomäärät ovat valtavia.

”Jos äänitteen tunniste- ja oikeudenhaltijatieto eivät ole ole täydellisiä, emme voi tilittää rahaa kenellekään”, Talonpoika sanoo.

Ellei esimerkiksi äänitettä tunnusteta, jäävät korvaukset odottamaan tarkempia selvityksiä.

”Jos äänitteen tunniste- ja oikeudenhaltijatieto löytyy uuden hubin kautta saatavasta metadatatista, aiemmin useita kuukausia tai vuosia kestänyt työ voi nyt hoitua muutamassa minuutissa tai päivässä.”

Jatkossa on tavoitteena, että RDx:n kautta välitetään myös äänitteellä esiintyvien muusikoiden tunnistustietoja.●

Äänitteen tarkat tiedot takaavat tilityksen onnistumisen, Tuomas Talonpoika sanoo.

KUVA: LAURI KAIRA

Soitin

Soitin-palstalla esitellään kauden kiinnostavia soitinuuksia ja oheislaitteita.
Teksti: Tommi Saarela

Roland Aerophone Pro.

Uusi ääni puhaltajille

DIGITAALISTEN puhallinsoittimien kehitys on luulla sanoen takkuillut vuosikymmenien ajan. Rolandin Aerophone Pro valaistuu nyt valo tunnelin päässä.

Uutuutta kuvaillaan Rolandin pitkään kehittelemän digitaalipuhallinsarjan ilmaisuvoimaisimmaksi ja soittotuntumaltaan aidoimmaksi tuotteeksi, jonka valtteja ovat hienostunut muotoilu, ensiluokkaiset komponentit ja laaja sointipaletti.

Aerophone Prossa on ajateltu ergonomiasta paitsi ikaikaisesta myös digitaalisen näkökulmasta, sillä soittimen OLED-näyttö on sen olennainen osa ja sen kerrotaan olevan luettavissa kaikista kulmista missä tahansa valaistuksessa.

Soittimen käyttöliittymä mukailee akustisen saksofonin soittamista korkeaa fis-nuottia myöten. Konfiguroitavat säätimet sekä jalkakytkimellä hallittava midi laajentavat ilmaisua entisestään, ja soittimen kerrotaan reagoivan herkästi myös soittajan hengitykseen ja ansatsiin.

Autenttisen kuuloisiksi kuvailtujen vaski- ja puupuhaltimien lisäksi Aerophone Prolla komen-taa vaikka mitä instrumenttiäänä eksotisista ja antiikkisista etnpuhaltimista moderneihin hybridi-syntikkasoundeihin.

Audio- ja midi-liitäntöjensä avulla Aerophone Prosta saa puhallinohjaimen niin keikalle kuin studioon, ja mukana tulevalla editorisovelluksella hallitaan ja muokataan sointikirjastoja.

Pro-mallin hinta asettuu jonkin verran yli 1 500 euroon, mutta Aerophone-sarjasta on saatavilla myös aiemmin julkaistuja, riisuttuja malleja muuttaman sadan euron hintaluokasta alkaen.●

www.roland.com

Päältä retro

VOXIN VAHVISTINTEHTAAN kunniaakasta nimeä kantava Vox Giulietta VGA-3D on pinnan alla kaikkea muuta kuin vanhakantainen orkesterikitarra. Mitoiltaan normaalia hieman pienemmän soittimen koppa on laminoitua vaahteraa, kaula mahonkia ja 22-nauhainen otelauta jatobaa.

Voxin kehittelemää AREOS-D -mallinusteknologiaa hyödyntävä kitara lupaa tarjota ennenkuulumattoman laajan äänipaletin yhdestä ja samasta kitarasta: yksi- ja kaksikielaisista sähkökitaroista teräskielisiin akustisiin, 12-kielisiin ja jopa nylonkielisiin. Äänipankeista voidaan poimia myös banjon, sitarin, resonaattorikitaran ja jopa syntetisaattorin sointeja.

Noin tuhannen euron hintaisen Vox Giulietta VGA-3D:n liitännöistä löytyy normaalin kitaraplugiliitännän rinnalla jakki kuulokkeita varten.●

www.voxamps.com

Gretsch Classic Renown '57.

Amerikanraudan tyyliä

KYMMENEN VUOTTA sitten Gretsch ensiesitteli Renown-sarjaansa erikoisrummuston, joka lainasi uniikin ulkonäkönsä, värityksensä ja muotokielen vanhoilta jenkkiautoilta. Nämä rummukset ovat nyt saaneet seuraajakseen Limited Edition Classic Renown '57 -mallin, jossa sama muotokieli liitetään 1950- ja 1960-lukujen klassiseen Silver Oyster -helmiäispinnoitteeseen.

Seitsenkerroksisesta vaahterasta valmistetuissa rummuissa on vuosikertasointia tavoittelevat, loivat 30-asteiset reunaviisteet ja sisäpintaa koristaa Gretschin klassinen Silver Sealer.

Uutuus on saatavilla kahtena kokoonpanona. Pientä bassaria suosivalle rumpalille, joka ei kaipaa kalustoonsa lisää virveleitä tarjotaan kolmesta rummusta koostuvaa mopoasettia, joka koostuu 18-tuumaisesta bassorummusta, 12-tuumaisesta etutomista ja 14-tuumaisesta lattiatomista.

Laajempi viiden rummun setti kootaan 22-tuumaisen bassarin ympärille, sen kolme tomia ovat 10-,12- ja 16-tuumaiset ja setti sisältää 6,5 tuumaa syvän virvelin.

Molempien satsien bassorumpu on perinteisen liitteä eli vain 14 tuumaa, eikä rummussa ole tomi-kannaketta, vaan etutomit ripustellaan erikseen virveli- tai symbaaliteliniisiin.

Rajoitettuna painoksena julkaistujen rummustojen hinta Suomessa oli tätä kirjoitettaessa vahvistamatta, mutta osiittaa antanee, että Renown-sarjan vastaavankokoisten normaali-n vaahterasettien hinta asettuu korkeasti 1 500–2 000 euron välimaastoon.●

www.gretschdrums.com

Vox Giulietta.

SAMULI PUTRO

• Syntynyt 1970 Helsingissä. • Säveltäjä, sanoittaja, laulaja, soittaja. • 1992–2007 Zen Café -yhtyeen lauluntekijä sekä kitaristi-laulaja. • Seitsemän soololevyä, ensimmäinen *Elämä on juhla* (2009). • Uusin albumi *Kesellä kesää* (2021). • Jussi-palkinto *Menolippu Mombasaan* -elokuvan musiikista 2003. • Emma Gaala, Vuoden miessolisti 2010. • Juha Vainio -palkinto sanoittajana 2012.

KUVA: AKI ROUKALA

Väärinkäsitys loi musiikintekijän

Luulin, että jokainen, joka laulaa,
on tehnyt laulut itse,
Samuli Putro kertoo uransa alusta.

Teksti HEIKKI JOKINEN

KUVA: ARI ROUKALA

Uusimman albuminsa Keskellä kesää Putro loi Hailuodon saarella kesällä 2021.

Lauluntekijöiden suurin ongelma on, että he eivät tee lauluja, **Samuli Putro** sanoo. ”Pyrin itse tekemään paljon. Vaikka en ole matemaatikko, uskon että todennäköisyys hyvän kappaleen tekemiseen kasvaa, kun kappaleita on paljon.”

Zen Cafén kahdeksan albumin ja seitsemän sooloalbuminsa kappaleet tehneen Putron (s. 1970) työskentelytapa on aina ollut samankaltainen. Kun on aika tehdä uutta levyä ja kiertueet ovat ohitse, hän vetäytyy pariiksi kuukaudeksi kirjoittamaan uusia lauluja.

Kahdeksan viikon työputken aikana syntyy noin 40 laulua, mikäli tekee täysiiä työpäiviä ja sulkee puhelimen, Putro kertoo. ”Kun lauluja on 50–60, siitä voi työstää 15 kappaletta albumiin.”

Samalla voi miettiä, onko albumissa liikaa vaikkapa samaa tempoa tai mitä albumista vielä puuttuu. ”Jos levy-yhtiöltä kysyy, sanovat he hitti. Ymmärrän senkin.” Albumiin päätyy 10–12 kappaletta.

”Kappaleen teko on sitä, että sohi joka paikkaan ja toivoo parasta.”

”Kappaleen teko on sitä, että sohi joka paikkaan ja toivoo parasta.”

Kuuntelemisen kulttuuria

Väärinkäsitys johti Samuli Putron musiikintekijän uralle. ”En tajunnut, että olisi erikseen musiikintekijöitä. Luulin, että jokainen, joka laulaa, on tehnyt laulut itse.”

Opiskeltuaan nuorena kitaralla sointuja Putro yritti soittaa muiden kappaleita. ”Se oli liian vaikeaa. Päätin tehdä kappaleet niillä soinnuilla, jotka osaan.”

Varsinaista musiikin koulutusta hänellä ei ole. ”Se ei ollut asia, joka olisi ollut erityisesti mielessä.”

Musiikin kuuntelemisen kulttuuri tuli kuitenkin tutuksi jo Samuli Putron lapsuudenkodissa Raahessa. ”Isäni äänitti c-kasetteja ja radiosta kuuli paljon musiikkia. Se oli hyvää koulutusta siihen, että oppi kuuntelemaan monipuolisesti musiikkia. Suomalaisen pop-musiikin kirjo on niin laaja.”

Raahesta ei kaikkia levyjä saanut, mutta Putron isä toi niitä saamiensa levylistojen

mukaan työmatkoiltaan Helsingistä. Postimyyntikin toimi.

”Punkkiin en kerinnyt, mutta punkin jälkeiseen Suomi-rockiin ehdin mukaan. **Tuomari Nurmio**, Sielun Veljet ja Juliet Jonesin Sydän innostivat minua. Suurimmat kokemukseni sain suomenkielisestä musasta.”

Saavutetun ylläpitämistä

1990-luvun alussa Putro oli Turussa työttömänä. Hänen jo Raahesta tuntemansa **Kari Nylander** ja **Mikko Oesch** ottivat yhteyttä, he halusivat perustaa bändin. Näin syntyi Zen Café.

”He tulivat Helsingistä Turkuun ja kysyivät tulenko mukaan laulamaan. Heilläkin oli väärinkäsitys, että laulaja tekee biisit. Sopi minulle.” Rumpali etsittiin lehti-ilmoituksella. Putro sanoitti kaikki yhtyeen laulut.

Hiukan myöhemmin Putro oli töissä Helsingin Rauhanasemalla Aseistakieltäytyjä-

liiton juhlien järjestäjänä. ”Otin tietysti oman bändin mukaan joka juhliin, ilman palkkiota.” Se sopi kaikille, liitto säästi rahaa ja bändi sai keikkoja.

Rumpali **Tuomo Mäkipaavolan** lopetettua mukaan tuli **Pete Parkkonen**. ”Pete on hyvä sovittaja, meille löytyi oma soundi. Hän kaivoi esiin sen, mikä oli oleellista ja mikä ei.” Bändi perustettiin 1992, Parkkonen tuli mukaan 1995 ja ensimmäinen albumi *Romuna* ilmestyi 1997.

Bändi oli innoissaan levystä, jota Radiomafiakin soitti. Keikkakiertuekin järjestyi, mutta kuulijoita oli vähänlaisesti. ”Olimme ihmeissämme. Loppuiko tämä nyt tähän?”

Vuonna 1999 ilmestynyt kolmas albumi *Ua Ua* sai palaset loksattamaan paikoilleen. Levy toi kultalevyn, nousi listoille ja keräsi keikoille väkeä erityisesti yliopistokaupungeissa.

Menestys seurasi, keikkoja riitti ja levyjä myytiin. Kaikki jatkui mainiosti kesään 2005 saakka. ”Silloin kaikkia alkoi jo vähän väsyttää. Kaikki meni hyvin, mutta meillä ei ollut aseita korjata työtapaamme. Kun työ alkoi tuntua saavutetun ylläpitämiseltä, lopetimme.”

Zen Café lopetti 2007 ja kahta vuotta myöhemmin julkaistiin Putron ensimmäinen sooloalbumi *Elämä on jubl*.

Kuivuneita kukkia

Muulle kuin itselleen Putro ei ole laulujen tekstejä tehnyt. ”Ymmärrän toki, ettei tekstin teko kaikkia kiinnosta, mutta on tietty vahvuus, että ymmärtää kappaleen teon prosessin. Kun minulta on kysely tekstejä, sanon että voin auttaa heitä tekemään ne itse.”

Putro korostaa ymmärtävänsä, että solistin rooli on tärkeä musiikissa. ”Mutta on perkeleen paljon helpompaa rakentaa talo, kun on vasara ja nauloja.”

Hänen työskentelytapansa on säilynyt aina samanlaisena. ”Minulla on säestävä soitin ja kirjoitusväline. Kun minulla on melodia, soinnut, harmonia ja teksti, laitan laulun pinoon ja teen seuraavana päivänä uuden.”

Yksityiskohdat tekevät kappaleen. ”Näen itse kuvia, näen konkreettisesti paikan, josta kirjoitan. Se voi olla jokin paikka kaupungissa tai näkymä ikkunasta. En

kuvittele paikkoja. Jos yksityiskohdat ovat totta, on helppo kirjoittaa.”

Pandemia-aikana haastattelu tehdään puhelimesta ja Putro vastaa kotoaan. ”Näen nyt kuivuneita kukkia maljakoissa ja viinipulloissa. Jos tekisin tästä nyt biisin, kertoisin näistä kuivuneista kukista.”

Nenä veden pinnalla

Julkiisuus on usein osa muusikon elämää – kuten tämänkin haastattelu. ”Aluksi se ei ollut mitenkään mutkatonta. Sitä säikähti: en ole sen arvoinen, en ole se ihminen, joka esiintyy.”

”Tärkeää on kuitenkin se, että pystyy seisomaan työnsä takana, ei sen edessä. Biisin tai albumin kanssa voin tulla esiin, kuten kuka tahansa omalla työllään.”

Kuulijoiden yhteydenotot ovat olleet pääosin asiallisia. He ovat halunneet puhua musiikista tai pohtineet jotakin, jota ovat rohjenneet kysyä. ”Ihmiset, jotka ovat lähestyneet vuosien mittaan, ovat olleet fiksuja ja kohteliaita.”

Välittelemällä televisiota pystyy elämään suhteellisen rauhallisesti, Putro sanoo. On

>>>

Samuli Putro soittamassa Ruisrockissa Turun Ruissalossa heinäkuussa 2014.

KUVA: LEHTIKUVA / RONI REKOMAA

>>>

löydettävä oikea suhde. ”Miten saisi niin paljon kiinnostusta, että levy-yhtiö haluaa julkaista seuraavan levyn, ja niin vähän, että se ei haittaa elämää? Nenän pitäisi pysyä veden pinnalla.”

Median musiikkikirjoittelussakin näkyy Putron mielestä informaation välittämisen henki. ”Kritiikin ei pidäkään olla pelkästään tsemppaamista tai olalle taputtelua. Kulttuurin tekijänä olen kulttuurikeskustelun kannalla.”

Keikat tilan ehdoilla

Uran alussa keikat olivat kaiken täyttymys, Putro kertoo. Mukana oli hauskanpitoakin ja biisien kirjoittaminen vain välttämätön paha, jotta keikalle pääsi.

Vähitellen hän alkoi muuttaa keikkailuympäristöä. Klubit ja festivaalit saivat rinnalleen teattereita ja konserttisaleja. On elettyvä tilan ehdoilla.

”Kun tietää, mitä haluaisi tehdä ja miten kokemukseensa voi vaikuttaa itse, löytyy muotoja ja ihminen, joka auttaa.” Yksi osaa auttaa esityksen dramaturgiassa, toinen valaistuksessa.

”Keikalla on kuitenkin aina oltava valmis antamaan kaikkensa ja samalla rento, ikään kuin keikalla ei olisi väliä. Jos odottaa liikaa, voi pettyä. Jos ei, voi yllättyä iloisesti.”

Kommunikaatio yleisön kanssa rentouttaa. ”Yleisö ei ole lähtökohtaisesti koskaan paska, korkeintaan esiintyjä.”

Levynteko on kuuntelua

Helmikuussa julkaistiin Samuli Putron uusin albumi *Keskellä kesää*. Hän kertoo kuuntelevansa mielellään yksittäisiä kappaleita, mutta omassa työssä tavoite on albumin teko.

”Pidän albumin tekemisen ja sovittamisen prosessista. Se on pitkä, on uskon ja massenuksen kausia. Tärviään ihmisiä, joiden kanssa on hyvä työskennellä ja hauskaa.” Nyt yhteistyökumppanina on tuottaja **Riku Mattila**.

”Toinen näkee sen, mitä itse en näe. Tehdessään levyä tekee jo seuraavaa levyä, oppii muilta tiimissä.” Tärkeintä on kuunnella. ”Yritän olla prosessissa niin hereillä kuin voin, jotta osaan arvostaa tuottajaa, äänittäjää ja bändiä.”

Levy on nyt ulkona ja sen menestyksen ratkaisevat kuulijat. ”Ihmisiä ei voi manipuloida loputtomiin mainonnalla tai esilläololla. Ei pelasta mitään, jos kappale ei kosketa yleisöä. En usko, että Suomessa olisi jäänyt väliin kovin montaa superhyvää kappaletta, koska levy-yhtiö on tyrinyt mainonnan.”

Kaikki siltä väliltä

Kysymykseen siitä, mitä musiikki Samuli Putrolle on, hänellä on selkeä vastaus. ”Aamukahvia ja illan terävät ja kaikki siltä väliltä.”

Entä mitä löytyy hänen elämänsä soittoilialta, musiikkitestamentista jota voisi kuunnella vielä vanhainkodissakin?

”Raahelainen Stalker. Ensimmäinen näkemäni keikka oli koululla Raahessa ja

Stalker soitti Dingon lämpärinä. Kuulin silloin ensimmäistä kertaa musiikkia pailaitteista.”

”Jotkut **Leonard Cohenin** kappaleet ovat olleet pitkään mukanani. Niissä on jotakin iän ulkopuolella olevaa vanhuutta. Ja PMMP:n *Matkalaulu*, se toisi mieleen vuoden 2007 festarikeikat.”

KUVA: AKI ROUKALA

”Tehdessään levyä tekee jo seuraavaa levyä, oppii muilta tiimissä.”

Ääni

Ääni-palstalla esitellään kauden kiinnostavia ääniteknologian uutuuksia. Teksti: Tommi Saarela

Ashdown CTM-200R.

Bassovahvistin räkissä

CTM-200R on brittiläisen vahvistinvalmistaja Ashdownin uutuus bassonuppien saralla. Edeltäjiensä CTM-300:n ja CTM-100:n tavoin uusi CTM-200R hakee soinnilliset esikuvansa takavuosisien klassisista putkinupeista, mutta R-kirjain kertoo helposta rakkikiinnitteisyydestä. 200-wattinen CTM-200R onkin suunniteltu nimenomaan keikkakäyttöön, ja sen mukana toimitetaan rakkikorvakkeet valmiina liitettäväksi vahvistimen vankaan teräskoteloon.

Vahvistimen pääteesteestä löytyy neljä tuhtia KT-88 -putkea ja etuasteeseen sisältyy kaksi kappaletta ECC-832- ja ECC-82-putkia sekä

yksi ECC-99. Passiivi- ja aktiivimikrofoneilla varustetuille bassoille on kummallekin oma, sovitettu tuloliitännänsä, ja etupaneelista löytyy liitäntä myös efektiluokalle sekä balansoitu DI-lähtö.

Säädinvalikoimaan kuuluu Gain- ja Masterpotikoiden ohessa kolmikaistainen taajuuskorjain. Takalevy tarjoaa neljä säätöä pääteputkien Bias-asetukselle.

CTM-200R -nupin hintaluokka asettunee kahden ja puolen tuhannen euron tietämiin. ●

www.ashdownmusic.com

IK Multimedia MixBox CS.

Efektiräkki iPadiin

MIXBOX CS -sovellus lupaa tuoda kovan luokan virtuaalisen kanavalohko- ja efektipaketin Applen iPadilla työskentelevän koti-, reissu- ja treeniäänittäjän käyttöön.

IK Median arnostetuista T-RackS-, AmpliTube- ja SampleTank-ohjelmistoista kootun seitsemänkymmenen eri tyypin efektiin paketti sisältää takavuosisikymmenien analogisesta studiokalustosta mallinsa hakevia, analogista lämpöä uhkuvia audioprosessoreita vahvistinsäröstä nauhasaturaatioon ja dynamiikkaprosessoreista viiveisiin – uuden ajan digitaalikaikujakaan unohtamatta.

Aiemmin Mac-tietokoneisiin julkaistun MixBox-plugarikokoelman mobiiliversio pyrkii tekemään musiikin äänittämisestä ja tuottamisesta vartenotettavan vaihtoehdon myös iPad-ympäristössä, sillä se tarjoaa soittajalle, tuottajalle ja äänittäjälle monipuolisen efektiräkin hyödynnettäväksi siellä missä tekijä ja hänen tablettinsa milloinkin kulkevat.

Yhden rakin ketju rakentuu enimmillään kahdeksasta efektipaikasta, jotka voidaan täyttää halutuilla prosessoreilla vetämällä ja pudottamalla. Kustomoituja kanavalohkoja ja multieffektiketjuja voi ryhtyä luomaan satojen valmiiden esiasetusten pohjalta, ja itsenäisiä räkkeitä voi olla käytössä useita rinnakkain.

MixBox CS -sovellus iPadille maksaa alle 50 euroa. ●

ikmultimedia.com

Roland Drumatix TR-06.

Rumpukoneiden uusi aalto

RUMPUKONEIDEN toinen aalto taitaa olla totta: Rolandin tasan 40 vuotta sitten julkaiseman TR-606 -rumpukoneklassikon nykyversio on tullut saataville.

Uuden Roland Drumatix TR-06:n soinnin ja ulkomuodon kuvaillaan olevan esikuvansa kaltainen, mutta soundien muokausmahdollisuudet ovat toista luokkaa kuin rumpukoneiden historian alkuhämärissä.

1980-luvun alussa julkaistu alkuperäinen TR-606 toi kokonsa, hintansa ja helppokäyttöisyytensä myötä kotioloissa tapahtuvan musiikkituotannon kaikkien ulottuville. Sen omaileimaista sointia kuullaan monien kasarihittien taustalla.

Drumatix TR-06 lisää vanhaan hyvään reseptiin entistä tarkempaa ohjattavuutta viireestä sointiaikaan, sekä efektejä säröstä kompressointiin ja tempoviiveeseen. Myös esikuvan yksinkertainen sekvensseri on tuotu tähän päivään.

TR-06:ssa on viisi triggerilähtöä ja yksi triggeritulo, jotka helpottavat ja monipuolistavat sen käyttöä muiden kotistudiolaitteiden kanssa.

Drumatix TR-06 maksaa noin 400 euroa. ●

www.roland.com/fi

Intohimona musiikki

soundi.fi

[f @soundilehti](#) [@soundilehti](#) [@soundilehti](#)